

sod. Le tako je mogoče, da zberemo vse slovenske moči ter jih v slogi pojačane vržemo v boj za pravo slovenskega ljudstva in slovenske zemlje. Zmaguje le tisti, ki trdno stojijo. Kdor se umika in omahuje pred sovražnikom ali pa bega od postojanke do postojanke, iska joč si novih voditeljev, bo ostal brez zmage. Pod zastavo svoje stranke bomo zmagali, ako stojimo trdno, kakor zidi grada!

Usoda Male antante.

Češkoslovaška republika, kraljevina Rumunija in kraljevina SHS tvorijo posebno državno zvezo pod imenom Mala antanta. Ta državna zveza se je ustanovila, da varuje mirovne pogodbe in sicer: v prvi vrsti trianonsko mirovno pogodbo proti Madžarski, neuillsko mirovno pogodbo pa proti Bolgariji, kajti Velika antanta je vstela Madžasko in Bolgarijo med premagane države, države Male antante pa med zmagovalce. Vse tri države Male antante so imele sprva skupno potrebo skleniti zvezo proti Madžarski. Glede Bolgarije so bila pa mnenja in potrebe različne. Tedaj je še živeli bivši avstrijski cesar in kralj Karel Habsburški ter je imel najvnetejše pristaše med madžarsko gospodo in pri sami vladi v Budimpešti. Če bi z Ogrske izbruhnil habsburški monarhistični pokret, bi bile vse tri države, ki so v Mali antanti, enako ogrožene in bi morale zavzeti tudi enako stališče, če bi pa Bolgarija poskusila priti mirovne pogodbe, bi bila v prvi vrsti prizadeta Jugoslavija, potem precej manj Rumunija, Češka pa niti najmanj.

V tem se vidi, da so bile države Male antante samo napram Ogrski enotne, drugače pa ne in to še tembolj radi tega, ker je vsaka po svoje uravnavala svojo zunanjo politiko. Članice Male antante so določile najprej vsako leto, potem za vsakega pol leta po eno redno konferenco in še poleg tega sestanke po potrebi. Zadnja konferenca je bila lani v Beogradu, prihodnja pa bi morala biti letos junija v Pragi, a se je odložila na še nedoločen čas, baje samo radi tega, ker ima češki zunanji minister dr. Beneš potrebno in nujno pot v Ameriko.

Ze ob lanskim konferenci Male antante se je od mnogih strani izražalo mnenje, da bo to najbrž zadnja konferenca in da se bo ta državna zveza razšla. Zakaj? Zato, ker je postala potreba te zveze vedno manjša, zunanja politika njenih držav pa od dneva do dneva različejša. Karel Habsburški je bil že mrtev in monarhistična preobratna nevarnost iz Madžarske je postajala vedno manjša. Na drugi strani sta pa imeli predvsem Češka in Rumunija svoje posebne želje, naša država seveda tudi, a če bi se hotelo uvrstiti zvezo Male antante, potem bi se pač moralo to prej ali slej izvajati na tak način, da bi se dve članici vedno morali žrtvovati za koristi ene same. Ze lani se je namreč Rumunija silno bala Rusije radi prisvojitve Besarabije in Rumunija bi seveda hotela samo tako zvezo, da bi ji ostali dve državi brez koristi in potrebe stali ob strani v slučaju spopada z Rusijo. Nadalje je bil tudi v Grčiji vedno bolj ogrožen prestol, ki ga je zasedala z rumunsko vladno hišo tesno sorodna vladarska družina. Rumunija bi seveda radi tega hotela imeti zvezo in zaveznike, ki bi nastopili v varstvo njenih vladarsko-rodinskih interesov. Take zveze so seveda nemogoče, enkrat že radi prevelike previdnosti Čehov, drugič pa v splošnem radi tega, ker se nobena vlada ne upa prav prevzeti obljube, da bo svoje narode za tuje koristi vodila v vojno.

Ko je legel mrak na obal, je napolnil Clayton pri potoku velik vrč z vodo, zlezal po lestvi in jo potegnil za seboj.

Toplo je bilo in odgrnila sta platneno zaveso. Precej varna sta se počutila v svojih zračnih višavah. Sedla sta, da si počijeta in se pogovorita, preden ležeta spat.

Tedaj pograbi Elza moža za roko. Vsa prestrašena je napenjala oči v mračne sence gozda.

»John«, je šepnila, »poglej —! Kdo je tam?« —? Človek —?«

Clayton se je obrnil in zagledal na robu gozda nejasne obrise orjaške postave. Za trenutek je stala, kot bi poslušala, nato pa se je počasi obrnila in izgubila v temni džungli.

»Kaj je to, John?«

»Ne vem, Elza«, je dejal resno. »Tema je že in predalet je da bi razločno videl. Mogoče da je samo senca, ki jo dela mesečna svetloba.«

»Ne ne, Clayton! — Ni bil človek, odurna, človeku podobna pošast je bila! O — bojim se! Strah me je!«

Objel je ženo in ji šepetal pomirjajoče in tolažilne besede. Mehko, sočutno srce je imel in huje ko vsa nesreča, ki ga je zadela, ga je bolelo, da trpi njegova žena. Pogumen je bil in ničesar se ni bal, le tega ni mogel videti, da bi kdo trpel.

Zagrnil je platnene stene in trdno privezal jadra k vejam. Le malo dptino je pustil, ki je gledala na morje.

Tema je bila v ozki celici, molila sta in legla spat, da za hip pozabita na svojo nesrečo. Clayton je spal s puško v naročju in dvoje samokresov si je položil trdo poleg sebe.

Nista še zatislila oči, ko je strahovito rjojenje pre-

Ta ali ona vlada bi to sicer obljubila, a se vendar kolikor toliko zaveda, da to ne bi bilo izvedljivo.

Na zadnji konferenci Male antante se je radi vsega tega enotno nastopilo samo glede posojila, ki ga je Madžarska prosila od zaveznikov držav, drugače so se pa morali maloantantni zavezniki že zaradi lepšega izjaviti, da prepuščajo vsaki državi v zunanji politiki »svobodne roke«. To se je izjavilo še posebej z ozirom na priznanje sovjetske Rusije, molčalo se je pa o tem, kako naj postopajo ostale članice Male antante, ako ena izmed njih sklene posebno zvezo s kako drugo državo. Tedaj je bila namreč Češka že sklenila svojo posebno zvezo z Francijo in na beograjski konferenci se je popolnoma opustilo sklepati in določati, kaj naj storita sedaj Rumunija in Jugoslavija.

V teh mesecih od beograjske konference sem se je v političnem položaju Evrope marsikaj spremenilo in članice Male antante gredo vedno bolj narazen. Kakor smo že zadnjič obravnavali, se še posebno zaostčujejo odnosi med Rumunijo in našo državo. Rumunija se je v največji meri posluževala na beograjski konferenci odobrene »svobodne roke« v zunanji politiki. Na eni strani si išče zaveznike proti Rusiji, na drugi strani pa tudi proti nam nastopa tako, kakor ne bi smel nastopati niti dobri sosed, kaj še le zaveznik. Zname so rumunske nasilnosti ob izpraznitvi našega ozemlja v Banatu. Poleg tega je še pa nekaj, kar posebno razburja Srbe ter je to razburjenje razvneto že tako daleč, da danes do malega vsi beograjski listi zelo ostro pišejo o Rumuniji. Rumunska vlada, ki kratki Slovanom na svojem ozemlju vse pravice in svobodščine ter glede njih ne pripozna nobene določbe o zaščiti narodnih manjšin, ki je naše državljanke do golega izropala, se neprestano obrača do beograjske vlade, ter zahteva za svoje narodnostne manjšine v Jugoslaviji celo to, kar ni v nobeni mednarodni pogodbi in v nobenem mednarodnem določilu. Ni ji dovolj, da zahteva za Rumune v Banatu cerkvenoskopsko avtonomijo, ona smatra za svoje tudi plemo v Makedoniji živčih Kucovlahov in ko poznamo občutljivost beograjske vlade glede Makedonije, si lahko predstavljamo odpor srbske javnosti proti rumunskim zahtevam.

Zadnji čas so začeli pisati beograjski listi, da stopa Rumunija radi makedonskih Kucovlahov proti nam v zvezo z Bolgarijo. Če je to res, potem hoče Rumunija sama to kršiti, kar bi morala varovati kot članica Male antante. Mogoče, kakor večkrat, tudi v tem slučaju gledajo v Beogradu prečno, pa bilo kakor bilo, ob slabih odnosih, ki so nastali med nami in Rumunijo, se moramo vendar vprašati, kaj bo usoda državne zveze, katere eden član išče zaveznitvo proti drugemu ali pa drugi njemu očita, da hoče teptati nekaj, kar je temelj in povod, da je taka zveza držav sploh nastala.

Nekaj o novem lovskem zakonu

Menda malokateri kmetovalec ve, da se pripravlja nova lovska postava za celo državo, še manj pa kakšna bode ista. Prav malo sem še o tem čital, namreč, da bi se od strani kmetovalcev uvedla kakšna primerna akcija, da bi bila nova lovska postava taka, da bode kmetijstvu v korist. Prav pridno pa delujejo o tem razna lovska društva in zahtevajo za celo državo enotno lovsko postavo, katere osnutek je pa za kmetovalca še bolj krivičen, kakor je bil prejšnji v Avstriji. V ministru za šume in rudnike se pripravlja načrt lovskega zakona po načelu državnega regala. Ta načrt je bil dosedaj uveden v krajih Srbije. Po tem

trgalo nočno tihoto. Blize in blize je prihajalo in kmalu sta čula zver trdo pod seboj.

Celo uro je krvi željna roparica vohala in pihala naokoli in se vzpenjala po deblih, končno se je vendar splazila v stran. Clayton jo je dobro videl v svetli mesečini, velika lepa žival je bila, ni še videl tako velikega panterja. Mikalo ga je, da bi mu poslal kroglo med rebra, pa štediti je moral s streljivom za nevarnejše trenutke.

Dolga, brezkončno dolga je bila njuna prva noč na samotni obali.

Cudni, neznani, strahotni glasovi so prihajali iz pragozda. Miriade živalskega življenja, ki jih skriva džungla, se zbude šele po noči. Tedaj gredo na lov, po dnevi je prevroče. Stoinstokrat ju je zbudil iz nemirne spanja krik in vrišč, lajanje in rjojenje in velika bitja so vohala in se plazila pod njunim skrivališčem —.

III.

Smrt, ki je rodila življenje —.

Slabo sta si počila tisto noč, pa v kljub temu sta radostno pozdravila prve žarke dneva. Po dnevi sta bila varna.

Za zajutrka sta si vzela prekajenega mesa in prepečenca iz Fuwaldinih zalog in si skuhala kavo.

In na to se je Clayton lotil dela.

Nemirna noč mu je prinesla spoznanje, da si morata čimprej postaviti močno, dobro utrjeno kočjo. Prej ne bodeta mirno spala, da ju bodo varovale štiri trdne stene pred strahotami džungle.

Seveda je bil to težek posel. Sam je bil za delo in

načrtu sme loviti vsak, kdor si kupi državno lovsko karto. Gotovo bi ta način bil za nas tudi bolj ugoden. Toda proti temu odločno nastopajo lovci, organizirani v raznih društvi. Ti zahtevajo, da se nova lovska postava izvede na vsak način na stališču zakupnega sistema. Pri tem pa stavijo zahteve, katere so ugodne le za lovce in za ohranitev in gojitev divjačine, so pa v škodo kmetijstvu. Proti regalnemu sistemu so že vložili proteste sledeča društva: Hrvatsko društvo za gojenje lova in ribarstva, Slovensko lovsko društvo v Ljubljani in Jugoslovansko šumarsko udruženje. Je to čisto umevno, ker v teh društvih pač ni kmeta, ampak so večinoma bogati tovarnarji, industrialci in uradniki. Ti ljudje bi pač radi imeli lovski zakon, da bi bil njim po godu, ne menijo se pa za koristi kmeta. Opozarjam tem potom vse kmetijske korporacije, da takoj zavamejo o tem svoje stališče in potom svojih zastopnikov in poslancev zahtevajo takšen lovski zakon, ki ne bode ščitil samo divjačine v korist raznih športnikov, ampak bo v korist kmetijstvu. Naše poslance tem potom prosim, da se o tem informirajo ter v časopisju ljudstvu dajo navodila. Ze do sedaj je vlada na ljubo lovcem ukrenila marsikaj, kar je lovu v korist, ljudstvu pa v škodo, n. pr. se je raztegnila doba varstva za zajca, silno so se povišale takse na lovske karte itd. Torej le pozor, da ne bode prepozno! Želim, da bi se kdo kaj oglašil glede tega tolikanj važnega vprašanja.

BIRMA V PREKMURJU.

Pretekli petek je s salonskim vozom, katerega mu je železniško ministristvo dalo na razpolago, odpotoval iz Maribora v Prekmurje na prvo službeno potovanje naš škof, dr. Andrej Karlin. V soboto dne 3. in v nedeljo, dne 4. t. m. je delil zakrament sv. birme v mestni župni cerkvi v Dolnji Lendavi. Prekmurje je svojega novega škofa, pod kojega kompetenco spada šele par mesecev, nad vse pričakovano sijajno sprejelo. Ze iz Čakovca je cerkvenega kneza in škofa spremljala polnoštevilna vojaška godba in zvonovi medžimurskih far, skozi katere se je vozil vlak z visokim dostojanstvenikom, ko svečano naznanjali njegov prihod. Ljudstvo in duhovščina, ki sicer spada pod zagrebško škofijo, sta ga iskreno pozdravljala.

Sprejem v Dolnji Lendavi je bil izredno lep in veličasten. V salonu škofovskega vagona se je pri dohodu vlaka javil priljubljeni okrajni glavar g. Lipovšek, ki je vladiko z izbranimi besedami pozdravil. Na obrazu g. škofa se je videla ginjenost. Z glavarjem so se prišli pokloniti še drugi dostojanstveniki. Pred slavalokom na kolodvoru je v daljšem govoru pozdravil g. škofa domačin-jurist Janko Horvat v imenu prekmurskih in še na Ogrskem ostalih Slovencev. Povorka, na čelu koje je jezdila dolga vrsta jezdecov v madžarskih in prekmurskih narodnih nošah in bila spremljana od vojaške godbe, je šla potem med zvonjenjem in pikanjem topičev v mesto skozi velik slavalok, na katerem je bil napis: »Pozdravljen prvi jugoslovanski vladika na prekmurskih tleh.« Po mestu je deloval vojaštvo špalir. Na cerkvenem trgu je pred slavalokom, nad katerim je blestel nadpis: »Blagoslovljen, ki pride v imenu Gospodovem«, pozdravil vladiko občinski gerent s sosvetom, vsi sodniki, cel častniški zbor in drugi uradi. Za tem je govoril zastopnik kolonistov na Benici — primorskih beguncev — in nekaj učenk. Pevski zbor je zapel par lepih pesmi, nakar se je podal g. škof s spremstvom pred cerkev, kjer ga je pričakoval mestni župnik, dekan in kanonik g. Florjan Strauss z duhovščino. Po blagoslovu je vladika odšel z župnišče in popoldan napravil kratek izlet v Čentibo.

pripravnega orodja tudi ni imel. Dva meseca je stavil kočjo.

Podrl je celo vrsto srednje močnih dreves, razžagal debela na enako dolge kose, jih na enem koncu obsekal in jih z mnogim trudom in znojem v štirikotu zabil v zemljo trdo drugo ob drugem. Vmesne prostore je obbil z vejami.

Tako je naredil štiri močne, trdne stene, ki jih nobena žival, pa tudi noben človek ni mogel podreti. Luknje in šparnje je še zamašil z mahom in zamazal z glino, ki jo je v obilici našel ob potoku.

Majhno okno je napravil tako, da je zabil sredi stene, ki je gledala na morje, tri krajše hlode. V steni proti severu je pustil prostor za vhod.

Streho je naredil iz tanjših debel, ki jih je nekoliko viseče naložil vrhu sten. Obložil je streho še z vejami, z dolgo travo, z listjem in mahom. Na vse to je naložil debelo plast gline.

V okno je napravil križ iz debelih vej, ki jih je od znotraj nabil na stene. Okno je ležalo precej visoko od tal in je bilo ozko, križi so bili močni in trdni. Tod vsaj ni mogel noben sovražnik v kočjo.

Nove težave so mu delale duri.

Mizar ni bil Clayton lord Greystoke in desk tudi ni imel. — Pa pomagal si je.

Raztrgal je zaboje, ki jih je prinesel seboj na potovanje, naredil iz tenkih debel okvir, ga obbil z deskami na debelo in deske še ojačil s počeznimi bruni.

Oba sta se smejala, ko sta gledala težko, okorno ploščo na tleh pred seboj. Teh duri nobeden lev ni mogel vlomiti.

(Dalje prihodnjič.)

Zvečer je bila bakljada in obhod po mestu, ki je bilo čarobno razsvetljeno in iz vsake hiše, vsakega urada, cerkve in grada so plapolale zastave. Pred župniščem se je več tisoč broječa množica ustavila. Odvetnik dr. Leskovec je imel nagovor na g. škofa, ki se je v lepih besedah zahvalil govornikom in manifestantom. Vojaška godba je priredila nato še pred župniščem koncert.

V soboto, dne 3. t. m. je bila ob 8. uri sv. maša, ki jo je daroval g. knezoškof. Med mašo je svirala na koro vojaška godba. Ta dan so prišle k birmi samo deklice in sicer 1086.

V nedeljo, dne 4. t. m. je bila zopet ob 8. uri škofova sv. maša, katere so se udeležili zastopniki oblasti, civilnih in vojaških oblasti ter na tisoče vernikov. Po sv. maši je pridigoval domači g. dekan v madžarsčini. Za to pridigo je bila prva slovenska pridiga po dolgih stoletjih v tej starodavni cerkvi in sicer je pridigoval gospod v nezgodovine bo zabeležena ta pridiga, kajti od časa, od kar je učil sv. Metod v teh krajih sv. vero ni bilo nobenega višjega cerkvenega dostojanstvenika slovenske narodnosti, temveč vedno so prihajali semkaj škofje tujih narodnosti. In sedaj je božja Previdnost poklicala ravno zaslužnega moža, g. škofa Karlina, da on kot pravi naslednik slov. roda hodi po stopinjah sv. apostola Metoda. V svoji prekrasni pridigi, ki je marsikateremu Slovincu prignala solze v oči, je omenil prevzvišeni vladika, da upeljava zopet v Dol. Lendavi za 3000 vernikov-Slovincov, ki žive med 9000 Madžari dolnjelendavske župnije redno slovensko pridigo vsako nedeljo in praznik, kar se je vsestransko z zadovoljstvom vzelo na znanje.

Po priitgi je bilo birmanih 1013 dečkov in tudi mož, ker že deset let ni bilo birme in so nekateri že nad 20 let stari. Oba dni jih je bilo pri birmi 2099.

V ponedeljek dne 5. t. m. je bila birma v Dobrovniku.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Rešitev krize. Dne 27. marca je Pašič v zvezi s Pribečevičem sestavil novo vlado, katera je bila od prve svoje ure mrtvorojeno dete, ker ji ni bilo usojeno parlamentarno življenje. Brez parlamenta pa v ustavni in parlamentarni državi, kakoršna bi morala biti naša država, vlada ne more živeti in izvrševati upravnih poslov. Pašič je to uvidel ter je zato od kralja zahteval volilno vlado, to je, vlado, ki ima dovoljenje razpustiti parlament, razpisati in voditi nove volitve. Pašič je volitve nameraval voditi tako, da bi v zvezi s Pribečevičem in njegovimi »značajnimi« demokraci z uporabo podkupljanja in nasilja dosegel večino. To je bila njegova srčna želja in zahteva. Kralj je to zahtevo odbil. Vladini listi, zlasti še slovenski demokratski listi so od 27. marca do 6. maja lagali, da imata Pašič-Pribečevič od kralja dovoljenje razpustiti parlament in voditi nove volitve. Dne 6. maja pa so demokratski listi morali priznati to laž, ko so poročali, da je Pašič že svojčas zahteval razpust skupščine, krona pa je to odklonila. Zakaj so torej demokratski listi lagali od 27. marca do 6. maja? Liberalci ne laže zastoj. Ako so liberalci širili med svet lažnjive vesti, da imajo v žepu dovoljenje za razpust narodne skupščine, so hoteli na ta način pridobiti javno mnenje, ter po njem vplivati na vladarja. Pa se jim ni posrečilo. Vladar je ostal dosledno na svojem stališču, da se parlament sedaj še ne sme razpustiti, ker ni zato razloga. Hrvatski poslaniški mandati se morajo verificirati, sestaviti se mora vlada, ki ima zaupanje parlamentarne večine ter lahko v parlamentu predloži in reši nekaj zakonov, ki so nujno potrebni. To je Pašič zopet zvedel na dvoru 6. maja, ko se mu je naročilo, naj sestavi delovno vlado, torej tako, ki more delati v parlamentu s pomočjo parlamentarne večine. Pašič sedaj gladi svojo dolgo belo brado v brigi, ali se mu to bo posrečilo. Ker se mu to gotovo ne bo posrečilo, bo prišla, tako se sme pričakovati, vrsta na Davidoviča in opozicijski blok, da sestavi delovno vlado. Ako to iz raznih, zlasti sedaj neprevidenih razlogov ne bi bilo mogoče, bi se napravil poizkus nekeke nepristranske vlade, ki bi se potrudila v parlamentu dobiti večino za neko, bolj kratko dobo poslovanja. Potem bi še le sledil razpust parlamenta in nove volitve.

VOLITVE V NEMČIJI.

V nedeljo so se v Nemčiji izvršile volitve v državni zbor. Volitve so potekle mirno in volilna udeležba ni bila najboljša. Pred volilce ni stopilo nič manj kot 75 strank. Toliko strank je nastalo vsled tega, ker so se tudi velike stranke razcepile v majhne skupine. Postavljenih je skupno 5300 kandidatov napram 3200 leta 1920. Berlin je poplavljen z volilnimi oklici in plakati. Najzanimivejši dogodek zadnjih dni je bil preokret nemško nacionalne stranke, ki se je po svojih glavnih voditeljih izjavila za politiko izpolnjevanja mirovnih obveznosti. Voditelji so v volilnih govorih poudarjali,

da nikakor niso za vojno, temveč da se prevzamejo pravična bremena, kolikor jih bo mogla prenesti Nemčija. Proti mirovnim pogodbam in obvezam so pa silno agitirali skrajni nacionalisti, ki so si nadeli naziv »nemško-ljudski-blok« — »Deutsch-völkische-Freiheits-Partei« ter so dobili 30 mandatov. Potem pridejo nacionalisti s 96, nemška ljudska stranka s 47, bavarska ljudska stranka s 16, demokrati s 28, katoliški centrum s 64, socialisti s 103 in komunisti s 60 mandati. Ostali mandati odpadejo na manjše pokrajinske stranke, ki pa niso važne. Bodoči Reichstag bo imel zelo težko stališče, ker so proti nacionalistom preslabi republikanci. Če republikanske stranke: demokrati, centrum in socialisti ne bodo delali skupaj, je državni zbor in tudi republika v nevarnosti. Od teh strank je samo katoliški centrum popolnoma obdržal svoj položaj in še pridobil, demokrati in ljudska stranka so izgubili na račun nacionalistov, socialisti pa v korist komunistov.

MED RUMUNJO IN BOLGARIJO

so se vršila pogajanja glede raznih gospodarskih, trgovskih in mogoče tudi političnih pogodb. Ta pogajanja so se pa razbila, ker so Rumuni po svoji navadi preveč zahtevali.

VOJNA POLITIKA POLJSKE.

Povodom otvoritve velesejma v Poznanju, je govoril predsednik poljske republike v zelo osvojevalnem duhu. Naglašal je: Poljska republika mora biti velesila in more samo kot taka eksistirati v Evropi. Mnogo smo dosegli od tega, kar nam je pripadalo, a še ne vsega. Še vedno niso poljsko območje vsi oni deli zemlje, ki so potrebni za našo popolno eksistenco ter bi morali biti združeni z materinsko državo. Naši državni je s finančno akcijo še omogočeno, da postavi svojo armado na tako višino, da se nihče ne bo drznil stegniti svoje roke po poljski zemlji. — Pri tem je gotovo mislil na vprašanje poljskih manjšin, ki je zadnji čas prišlo zopet na površje in pa na Litvo, ki ima že dolgo vedno bolj zapletene obmejne spore s Poljsko.

Okrajni sestanki naše stranke.

18., 25. in 29. maja (dve nedelji in praznik Vnebohoda Gospodovega, se vršijo po vsem Štajerskem in Koroškem okrajni sestanki SLS. Udeležijo se jih vsi okrajni odborniki in zastopniki SLS ter župani in občinski odborniki, ki so pristaši SLS. Predmet, o katerem bo govor na okrajnih sestankih, je zelo važen! Poročali bodo naši poslanci in govorniki iz Maribora in Celja.

Dne 18. maja (nedelja) se vršijo okrajni sestanki v naslednjih krajih:

1. Maribor, v Lekarniški ulici 6; ob 9. uri dopoldne; za krajevne organizacije in k njim spadajoče občine: Maribor mesto (vseh 5 okrajev), Dolgoše—Zerkovci, Kamnica, Krčevina, Lajtersberg, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter pri Mariboru, Pobrežje, Radvanje, Selnica ob Dravi, Spodnja Sv. Kungota, Studenci, Tezno.

2. Slivnica pri Mariboru, v Društvenem domu po ranem sv. opravilu; za krajevne organizacije in njih občine: Slivnica pri Mariboru, Fram, Hoče, Sv. Miklavž—Rogoza, Razvanje, Pivola—Pohorje, Račje—Podova—Gorica.

3. Celje pri Belem volu (v vrtni dvorani) ob 9. uri dopoldne, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Celje mesto, Celje okolica, Dobrna, Frankolovo, Galicija, Gornja Ponikva, Gotovlje, Griže, Novacerkev, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Petrovče, Smartno v Rož. dolini, Teharje, Vojnik, Zalec.

4. Sv. Jurij ob juž. železnici, v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Kalobje, Slivnica pri Celju, Ponikva ob juž. žel.

5. Ptuj v minoritskem samostanu ob 9. uri dopoldne za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ptuj mesto, Ptuj okolica, Sv. Andraž v Leskovcu, Sv. Andraž v Slov. goricah, Sv. Barbara v Haložah, Hajdina, St. Janž na Dravskem polju, Sv. Lovrene v Slov. goricah, Sv. Marko niže Ptuja, Sv. Trojica v Haložah, Sv. Urban pri Ptuj, Sv. Vid pri Ptuj, Vurberg.

6. Ormož v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ormož, Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Miklavž pri Ormožu, Središče ob Dravi, Svetinje, Sv. Tomaž pri Ormožu in Velika nedelja.

7. Sv. Lenart v Slov. gor. v dvorani g. Arnuša po ranem sv. opravilu, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Lenart v Slov. goricah, Sv. Ana na Krembergu, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Barbara v Slov. gor., Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Bolfenk v Slov. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Marija Snežna, Sv. Rupert v Slov. gor., Sv. Trojica v Slov. gor.

8. Slovenska Bistrica v okrajni hranilnici po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Slovenska Bistrica, Črešnjevce, Gornja Poljskava, Laporje, Sv. Martin na Pohorju, Spodnja Poljskava, Tinje, Sv. Venčesl.

9. Laško v društveni dvorani po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije in njih občine: Laško, Dol pri Hrastniku, Sv. Jeteri nad Laškim, Jurklošter, Sv. Lenart nad Laškim, Loka pri Zidanem mostu, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah, Sv. Miklavž nad Laškim, Razbor, Sv. Rupert nad Laškim, Širje, Trbovlje.

10. Ljutomer v Okrajni hranilnici, ob 9. uri, poroča poslanec dr. Hohnjec za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ljutomer, St. Jurij ob Ščavnici in Mala Nedelja.

11. Sv. Križ pri Ljutomeru v Društvenem domu ob pol 5. uri popoldne, poroča poslanec dr. Hohnjec, za

krajevne organizacije SLS in k njim spadajoče občine: Sv. Križ, Veržej in del Kapele.

Naši poslanci med narodom.

Sv. Barbara v Slov. gor. V nedeljo, dne 11. maja po rani sv. maši priredi pri nas poslanec Zebot politično zborovanje. Isti dan popoldne ob 3. uri bo shod Slovenske ljudske stranke v Dupleku.

Poslanec dr. Hohnjec ima v nedeljo, dne 11. majnika shod pri Sv. Jerneju pri Ločah. Shod bo po predpoldanskem cerkvenem opravilu.

Sv. Primož nad Muto. V nedeljo, 18. t. m. po maši shod. Poroča poslanec Vladimir Pušenjak.

Trbonje. V nedeljo, dne 11. t. m. se vrši po maši pri podružnici sv. Danijela shod, na katerem poroča Vlad. Pušenjak.

V St. Rupertu nad Laškim ima g. poslanec Kugovnik prihodnjo nedeljo, dne 11. maja po ranem sv. opravilu shod pri cerkvi.

V brežiškem okraju so se vršili zadnjo nedeljo, dne 4. maja lepi shodi SLS v Sromljah in Artičah. Na obeh shodih, na katerih je poročal tajnik Krajnc, so zborovalci izrekli popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in zahvalo za njegovo delo. Isti dan se je vršil zaupni sestanek SLS v Brežicah.

Shodi v ptujskem okraju. V nedeljo, dne 11. maja, priredi Slov. ljudska stranka v ptujskem okraju shod v Majšpergu po rani sv. maši in v Stopercih popoldne po večernicah. Vabimo somišljenike, da se zanesljivo udeležijo. Poroča g. poslanec Vesenjsek o državnem gospodarstvu in o političnem položaju.

Prireditve.

Izobraževalno društvo »Skala« v Gornji Polskavi. Na splošno zahtevo se ponovita igri »Užitkarji« in »Prepirljiva sosed« v nedeljo, dne 11. maja, popoldne po večernicah v dvorani g. Katz s sodelovanjem pevskega in tamburaškega zbora. Pridite!

Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 18. maja (ne dne 11. maja) za svojo 30letnico slavnostno zborovanje z govori in petjem ter igro »Bela nedelja« in sicer na prostem v župnijskem dvorcu. V slučaju slabega vremena se preloži.

Pevski zbor Slov. kat. izobraževalnega društva v Celju priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob pol štirih popoldne v Narodnem domu koncert s prav lepim sporedom. Vse ljubitelje lepe pesmi uljudno vabimo na ta koncert in jih zagotavljamo, da jim ne bo žal, ako ga obiščejo. Nudilo se jim bode res nekaj lepega. Natančen spored na vabilih.

Sv. Jurij ob južni žel. V nedeljo, dne 18. maja, ob 15. uri, priredita tukajšnji orlovska in orliška organizacija skupno izlet na Blagovno v gostilno g. Simončič s telovadnim nastopom in gledališko igro: »Za križ in svobodo« v petih dejanjih. Med odmorom igra domači tamburaški zbor. Vsi prijatelji iskreno vabljeni!

Petindvajsetletnico svojega poslovanja bode obhajala Posojilnica na Frankolovem v nedeljo, dne 18. t. m. Ob desetih dopoldne bo zahvalna sv. maša, katero bo daroval č. g. M. Kranjc. Po sv. maši v Društvenem domu govor o koristih zadružništva, govori g. Ivan Stanovnik, državni poslanec, ako ne bo zadržan. Popoldne ob pol štirih govor o mladinskih organizacijah, govori č. g. Marko Kranjc. Nato se ponovi igra »Cevljar — baron.« Vmes zapoje pevski zbor več narodnih pesmi. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Pravo 557 25—1

Schichtovo milo

z znamko »Jelen« je že 60 let znano kot najboljše in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom »Schicht« in na znamko »Jelen«!

Tedenske novice.

Vse krajevne organizacije SLS prosimo, da nam takoj sporočijo, kadar bodo v kateri občini njihovega okoliša razpisane občinske volitve. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Krajevni odbori SLS! Glejte, da se vsi odborniki in zaupniki Vaše krajevne organizacije SLS okrajnih sestankov SLS, na katere smo vam poslali vabila, polnoštevilno udeležijo!

Župani in občinski odborniki — pristaši Slov. ljudske stranke! Pridite zanesljivo na okrajne sestanke SLS, na katere Vas vabimo na drugem mestu. (Glej članek »Okrajni sestanki Slovenske ljudske stranke.«)

Mariborske novice. Kakor po drugod, je tudi po Mariboru in okolici še po Dravski dolini nad Mariborom dne 1. majnika razsajala krog šeste ure zvečer huda nevihta z gosto točo, ki pa na srečo ni bila debela. Toča je škodovala samo sadnemu drevju, ki je ravno sedaj v polnem cvetju. — V Mariboru se bosta vršili dve dirki in sicer na dirkališču na Tezno. Dirkali bodo kolesarji kluba »Edelweiss« dne 25. majnika in pa konjsko dirkalsko društvo dne 29. maja in 1. junija. — Zadnje dni se je pripeljalo po Dravi v Maribor in od tamkaj naprej proti Hrvatski in Beogradu zelo veliko splavov. Kakor je razvidno

Zvečer je bila bakljada in obhod po mestu, ki je bilo čarobno razsvetljeno in iz vsake hiše, vsakega urada, cerkve in grada so plapolale zastave. Pred župniščem se je več tisoč broječa množica ustavila. Odvetnik dr. Leskovec je imel nagovor na g. škofa, ki se je v lepih besedah zahvalil govornikom in manifestantom. Vojaška godba je priredila nato še pred župniščem koncert.

V soboto, dne 3. t. m. je bila ob 8. uri sv. maša, ki jo je daroval g. knezoškof. Med mašo je svirala na koro vojaška godba. Ta dan so prišle k birmi samo deklice in sicer 1086.

V nedeljo, dne 4. t. m. je bila zopet ob 8. uri škofova sv. maša, katere so se udeležili zastopniki oblasti, civilnih in vojaških oblasti ter na tisoče vernikov. Po sv. maši je pridigoval domači g. dekan v madžarsčini. Za to pridigo je bila prva slovenska pridiga po dolgih stoletjih v tej starodavni cerkvi in sicer je pridigoval gospod v nezgodovine bo zabeležena ta pridiga, kajti od časa, od kar je učil sv. Metod v teh krajih sv. vero ni bilo nobenega višjega cerkvenega dostojanstvenika slovenske narodnosti, temveč vedno so prihajali semkaj škofje tujih narodnosti. In sedaj je božja Previdnost poklicala ravno zaslužnega moža, g. škofa Karlina, da on kot pravi naslednik slov. roda hodi po stopinjah sv. apostola Metoda. V svoji prekrasni pridigi, ki je marsikateremu Slovincu prignala solze v oči, je omenil prevzvišeni vladika, da upeljava zopet v Dol. Lendavi za 3000 vernikov-Slovincov, ki žive med 9000 Madžari dolnjelendavske župnije redno slovensko pridigo vsako nedeljo in praznik, kar se je vsestransko z zadovoljstvom vzelo na znanje.

Po priitgi je bilo birmanih 1013 dečkov in tudi mož, ker že deset let ni bilo birme in so nekateri že nad 20 let stari. Oba dni jih je bilo pri birmi 2099.

V ponedeljek dne 5. t. m. je bila birma v Dobrovniku.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Rešitev krize. Dne 27. marca je Pašič v zvezi s Pribečevičem sestavil novo vlado, katera je bila od prve svoje ure mrtvorojeno dete, ker ji ni bilo usojeno parlamentarno življenje. Brez parlamenta pa v ustavni in parlamentarni državi, kakoršna bi morala biti naša država, vlada ne more živeti in izvrševati upravnih poslov. Pašič je to uvidel ter je zato od kralja zahteval volilno vlado, to je, vlado, ki ima dovoljenje razpustiti parlament, razpisati in voditi nove volitve. Pašič je volitve nameraval voditi tako, da bi v zvezi s Pribečevičem in njegovimi »značajnimi« demokraci z uporabo podkupljanja in nasilja dosegel večino. To je bila njegova srčna želja in zahteva. Kralj je to zahtevo odbil. Vladini listi, zlasti še slovenski demokratski listi so od 27. marca do 6. maja lagali, da imata Pašič-Pribečevič od kralja dovoljenje razpustiti parlament in voditi nove volitve. Dne 6. maja pa so demokratski listi morali priznati to laž, ko so poročali, da je Pašič že svojčas zahteval razpust skupščine, krona pa je to odklonila. Zakaj so torej demokratski listi lagali od 27. marca do 6. maja? Liberalci ne laže zastoj. Ako so liberalci širili med svet lažnjive vesti, da imajo v žepu dovoljenje za razpust narodne skupščine, so hoteli na ta način pridobiti javno mnenje, ter po njem vplivati na vladarja. Pa se jim ni posrečilo. Vladar je ostal dosledno na svojem stališču, da se parlament sedaj še ne sme razpustiti, ker ni zato razloga. Hrvatski poslaniški mandati se morajo verificirati, sestaviti se mora vlada, ki ima zaupanje parlamentarne večine ter lahko v parlamentu predloži in reši nekaj zakonov, ki so nujno potrebni. To je Pašič zopet zvedel na dvoru 6. maja, ko se mu je naročilo, naj sestavi delovno vlado, torej tako, ki more delati v parlamentu s pomočjo parlamentarne večine. Pašič sedaj gladi svojo dolgo belo brado v brigi, ali se mu to bo posrečilo. Ker se mu to gotovo ne bo posrečilo, bo prišla, tako se sme pričakovati, vrsta na Davidoviča in opozicijski blok, da sestavi delovno vlado. Ako to iz raznih, zlasti sedaj neprevidenih razlogov ne bi bilo mogoče, bi se napravil poizkus nekeke nepristranske vlade, ki bi se potrudila v parlamentu dobiti večino za neko, bolj kratko dobo poslovanja. Potem bi še le sledil razpust parlamenta in nove volitve.

VOLITVE V NEMČIJI.

V nedeljo so se v Nemčiji izvršile volitve v državni zbor. Volitve so potekle mirno in volilna udeležba ni bila najboljša. Pred volilce ni stopilo nič manj kot 75 strank. Toliko strank je nastalo vsled tega, ker so se tudi velike stranke razcepile v majhne skupine. Postavljenih je skupno 5300 kandidatov napram 3200 leta 1920. Berlin je poplavljen z volilnimi oklici in plakati. Najzanimivejši dogodek zadnjih dni je bil preokret nemško nacionalne stranke, ki se je po svojih glavnih voditeljih izjavila za politiko izpolnjevanja mirovnih obveznosti. Voditelji so v volilnih govorih poudarjali,

da nikakor niso za vojno, temveč da se prevzamejo pravična bremena, kolikor jih bo mogla prenesti Nemčija. Proti mirovnim pogodbam in obvezam so pa silno agitirali skrajni nacionalisti, ki so si nadeli naziv »nemško-ljudski-blok« — »Deutsch-völkische-Freiheits-Partei« ter so dobili 30 mandatov. Potem pridejo nacionalisti s 96, nemška ljudska stranka s 47, bavarska ljudska stranka s 16, demokrati s 28, katoliški centrum s 64, socialisti s 103 in komunisti s 60 mandati. Ostali mandati odpadejo na manjše pokrajinske stranke, ki pa niso važne. Bodoči Reichstag bo imel zelo težko stališče, ker so proti nacionalistom preslabi republikanci. Če republikanske stranke: demokrati, centrum in socialisti ne bodo delali skupaj, je državni zbor in tudi republika v nevarnosti. Od teh strank je samo katoliški centrum popolnoma obdržal svoj položaj in še pridobil, demokrati in ljudska stranka so izgubili na račun nacionalistov, socialisti pa v korist komunistov.

MED RUMUNJO IN BOLGARIJO

so se vršila pogajanja glede raznih gospodarskih, trgovskih in mogoče tudi političnih pogodb. Ta pogajanja so se pa razbila, ker so Rumuni po svoji navadi preveč zahtevali.

VOJNA POLITIKA POLJSKE.

Povodom otvoritve velesejma v Poznanju, je govoril predsednik poljske republike v zelo osvojevalnem duhu. Naglašal je: Poljska republika mora biti velesila in more samo kot taka eksistirati v Evropi. Mnogo smo dosegli od tega, kar nam je pripadalo, a še ne vsega. Še vedno niso poljsko območje vsi oni deli zemlje, ki so potrebni za našo popolno eksistenco ter bi morali biti združeni z materinsko državo. Naši državni je s finančno akcijo še omogočeno, da postavi svojo armado na lako višino, da se nihče ne bo drznil stegniti svoje roke po poljski zemlji. — Pri tem je gotovo mislil na vprašanje poljskih manjšin, ki je zadnji čas prišlo zopet na površje in pa na Litvo, ki ima že dolgo vedno bolj zapletene obmejne spore s Poljsko.

Okrajni sestanki naše stranke.

18., 25. in 29. maja (dve nedelji in praznik Vnebohoda Gospodovega, se vršijo po vsem Štajerskem in Koroškem okrajni sestanki SLS. Udeležijo se jih vsi okrajni odborniki in zastopniki SLS ter župani in občinski odborniki, ki so pristaši SLS. Predmet, o katerem bo govor na okrajnih sestankih, je zelo važen! Poročali bodo naši poslanci in govorniki iz Maribora in Celja.

Dne 18. maja (nedelja) se vršijo okrajni sestanki v naslednjih krajih:

1. Maribor, v Lekarniški ulici 6; ob 9. uri dopoldne; za krajevne organizacije in k njim spadajoče občine: Maribor mesto (vseh 5 okrajev), Dolgoše—Zerkovci, Kamnica, Krčevina, Lajtersberg, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter pri Mariboru, Pobrežje, Radvanje, Selnica ob Dravi, Spodnja Sv. Kungota, Studenci, Tezno.

2. Slivnica pri Mariboru, v Društvenem domu po ranem sv. opravilu; za krajevne organizacije in njih občine: Slivnica pri Mariboru, Fram, Hoče, Sv. Miklavž—Rogoza, Razvanje, Pivola—Pohorje, Račje—Podova—Gorica.

3. Celje pri Belem volu (v vrtni dvorani) ob 9. uri dopoldne, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Celje mesto, Celje okolica, Dobrna, Frankolovo, Galicija, Gornja Ponikva, Gotovlje, Griže, Novacerkev, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Petrovče, Smartno v Rož. dolini, Teharje, Vojnik, Zalec.

4. Sv. Jurij ob juž. železnici, v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Kalobje, Slivnica pri Celju, Ponikva ob juž. žel.

5. Ptuj v minoritskem samostanu ob 9. uri dopoldne za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ptuj mesto, Ptuj okolica, Sv. Andraž v Leskovcu, Sv. Andraž v Slov. goricah, Sv. Barbara v Haložah, Hajdina, St. Janž na Dravskem polju, Sv. Lovrene v Slov. goricah, Sv. Marko nižje Ptuj, Sv. Trojica v Haložah, Sv. Urban pri Ptuj, Sv. Vid pri Ptuj, Vurberg.

6. Ormož v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ormož, Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Miklavž pri Ormožu, Središče ob Dravi, Svetinje, Sv. Tomaž pri Ormožu in Velika nedelja.

7. Sv. Lenart v Slov. gor. v dvorani g. Arnuša po ranem sv. opravilu, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Lenart v Slov. goricah, Sv. Ana na Krembergu, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Barbara v Slov. gor., Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Bolfenk v Slov. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Marija Snežna, Sv. Rupert v Slov. gor., Sv. Trojica v Slov. gor.

8. Slovenska Bistrica v okrajni hranilnici po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Slovenska Bistrica, Črešnjevce, Gornja Poljskava, Laporje, Sv. Martin na Pohorju, Spodnja Poljskava, Tinje, Sv. Venčesl.

9. Laško v društveni dvorani po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije in njih občine: Laško, Dol pri Hrastniku, Sv. Jeteri nad Laškim, Jurklošter, Sv. Lenart nad Laškim, Loka pri Zidanem mostu, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah, Sv. Miklavž nad Laškim, Razbor, Sv. Rupert nad Laškim, Širje, Trbovlje.

10. Ljutomer v Okrajni hranilnici, ob 9. uri, poroča poslanec dr. Hohnjec za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ljutomer, St. Jurij ob Ščavnici in Mala Nedelja.

11. Sv. Križ pri Ljutomeru v Društvenem domu ob pol 5. uri popoldne, poroča poslanec dr. Hohnjec, za

krajevne organizacije SLS in k njim spadajoče občine: Sv. Križ, Veržej in del Kapele.

Naši poslanci med narodom.

Sv. Barbara v Slov. gor. V nedeljo, dne 11. maja po rani sv. maši priredi pri nas poslanec Zebot politično zborovanje. Isti dan popoldne ob 3. uri bo shod Slovenske ljudske stranke v Dupleku.

Poslanec dr. Hohnjec ima v nedeljo, dne 11. majnika shod pri Sv. Jerneju pri Ločah. Shod bo po predpoldanskem cerkvenem opravilu.

Sv. Primož nad Muto. V nedeljo, 18. t. m. po maši shod. Poroča poslanec Vladimir Pušenjak.

Trbonje. V nedeljo, dne 11. t. m. se vrši po maši pri podružnici sv. Danijela shod, na katerem poroča Vlad. Pušenjak.

V St. Rupertu nad Laškim ima g. poslanec Kugovnik prihodnjo nedeljo, dne 11. maja po ranem sv. opravilu shod pri cerkvi.

V brežiškem okraju so se vršili zadnjo nedeljo, dne 4. maja lepi shodi SLS v Sromljah in Artičah. Na obeh shodih, na katerih je poročal tajnik Krajnc, so zborovalci izrekli popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in zahvalo za njegovo delo. Isti dan se je vršil zaupni sestanek SLS v Brežicah.

Shodi v ptujskem okraju. V nedeljo, dne 11. maja, priredi Slov. ljudska stranka v ptujskem okraju shod v Majšpergu po rani sv. maši in v Stopercih popoldne po večernicah. Vabimo somišljenike, da se zanesljivo udeležijo. Poroča g. poslanec Vesenjsek o državnem gospodarstvu in o političnem položaju.

Prireditve.

Izobraževalno društvo »Skala« v Gornji Polskavi. Na splošno zahtevo se ponovita igri »Užitkarji« in »Prepirljiva sosed« v nedeljo, dne 11. maja, popoldne po večernicah v dvorani g. Katz s sodelovanjem pevskega in tamburaškega zbora. Pridite!

Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 18. maja (ne dne 11. maja) za svojo 30letnico slavnostno zborovanje z govori in petjem ter igro »Bela nedelja« in sicer na prostem v župnijskem dvorcu. V slučaju slabega vremena se preloži.

Pevski zbor Slov. kat. izobraževalnega društva v Celju priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob pol štirih popoldne v Narodnem domu koncert s prav lepim sporedom. Vse ljubitelje lepe pesmi uljudno vabimo na ta koncert in jih zagotavljamo, da jim ne bo žal, ako ga obiščejo. Nudilo se jim bo res nekaj lepega. Natančen spored na vabilih.

Sv. Jurij ob južni žel. V nedeljo, dne 18. maja, ob 15. uri, priredita tukajšnji orlovska in orliška organizacija skupno izlet na Blagovno v gostilno g. Simončič s telovadnim nastopom in gledališko igro: »Za križ in svobodo« v petih dejanjih. Med odmorom igra domači tamburaški zbor. Vsi prijatelji iskreno vabljeni!

Petindvajsetletnico svojega poslovanja bode obhajala Posojilnica na Frankolovem v nedeljo, dne 18. t. m. Ob desetih dopoldne bo zahvalna sv. maša, katero bo daroval č. g. M. Kranjc. Po sv. maši v Društvenem domu govor o koristih zadružništva, govori g. Ivan Stanovnik, državni poslanec, ako ne bo zadržan. Popoldne ob pol štirih govor o mladinskih organizacijah, govori č. g. Marko Kranjc. Nato se ponovi igra »Cevljar — baron.« Vmes zapoje pevski zbor več narodnih pesmi. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Pravo 557 25—1

Schichtovo milo

z znamko »Jelen« je že 60 let znano kot najboljšje in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom »Schicht« in na znamko »Jelen«!

Tedenske novice.

Vse krajevne organizacije SLS prosimo, da nam takoj sporočijo, kadar bodo v kateri občini njihovega okoliša razpisane občinske volitve. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Krajevni odbori SLS! Glejte, da se vsi odborniki in zaupniki Vaše krajevne organizacije SLS okrajnih sestankov SLS, na katere smo vam poslali vabila, polnoštevilno udeležijo!

Župani in občinski odborniki — pristaši Slov. ljudske stranke! Pridite zanesljivo na okrajne sestanke SLS, na katere Vas vabimo na drugem mestu. (Glej članek »Okrajni sestanki Slovenske ljudske stranke.«)

Mariborske novice. Kakor po drugod, je tudi po Mariboru in okolici še po Dravski dolini nad Mariborom dne 1. majnika razsajala krog šeste ure zvečer huda nevihta z gosto točo, ki pa na srečo ni bila debela. Toča je škodovala samo sadnemu drevju, ki je ravno sedaj v polnem cvetju. — V Mariboru se bosta vršili dve dirki in sicer na dirkališču na Tezno. Dirkali bodo kolesarji kluba »Edelweiss« dne 25. majnika in pa konjsko dirkalsko društvo dne 29. maja in 1. junija. — Zadnje dni se je pripeljalo po Dravi v Maribor in od tamkaj naprej proti Hrvatski in Beogradu zelo veliko splavov. Kakor je razvidno

Zvečer je bila bakljada in obhod po mestu, ki je bilo čarobno razsvetljeno in iz vsake hiše, vsakega urada, cerkve in grada so plapolale zastave. Pred župniščem se je več tisoč broječa množica ustavila. Odvetnik dr. Leskovec je imel nagovor na g. škofa, ki se je v lepih besedah zahvalil govornikom in manifestantom. Vojaška godba je priredila nato še pred župniščem koncert.

V soboto, dne 3. t. m. je bila ob 8. uri sv. maša, ki jo je daroval g. knezoškof. Med mašo je svirala na koro vojaška godba. Ta dan so prišle k birmi samo deklice in sicer 1086.

V nedeljo, dne 4. t. m. je bila zopet ob 8. uri škofova sv. maša, katere so se udeležili zastopniki oblasti, civilnih in vojaških oblasti ter na tisoče vernikov. Po sv. maši je pridigoval domači g. dekan v madžarsčini. Za to pridigo je bila prva slovenska pridiga po dolgih stoletjih v tej starodavni cerkvi in sicer je pridigoval gospod v knezoškof sam. V analih zgodovine bo zabeležena ta pridiga, kajti od časa, od kar je učil sv. Metod v teh krajih sv. vero ni bilo nobenega višjega cerkvenega dostojanstvenika slovenske narodnosti, temveč vedno so prihajali semkaj škofje tujih narodnosti. In sedaj je božja Previdnost poklicala ravno zaslužnega moža, g. škofa Karlina, da on kot pravi naslednik slov. roda hodi po stopinjah sv. apostola Metoda. V svoji prekrasni pridigi, ki je marsikateremu Slovincu prignala solze v oči, je omenil prevzvišeni vladika, da upeljava zopet v Dol. Lendavi za 3000 vernikov-Slovincov, ki žive med 9000 Madžari dolnjelendavske župnije redno slovensko pridigo vsako nedeljo in praznik, kar se je vsestransko z zadovoljstvom vzelo na znanje.

Po priitgi je bilo birmanih 1013 dečkov in tudi mož, ker že deset let ni bilo birmine in so nekateri že nad 20 let stari. Oba dni jih je bilo pri birmi 2099.

V ponedeljek dne 5. t. m. je bila birma v Dobrovniku.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Rešitev krize. Dne 27. marca je Pašič v zvezi s Pribečevičem sestavil novo vlado, katera je bila od prve svoje ure mrtvorojeno dete, ker ji ni bilo usojeno parlamentarno življenje. Brez parlamenta pa v ustavni in parlamentarni državi, kakoršna bi morala biti naša država, vlada ne more živeti in izvrševati upravnih poslov. Pašič je to uvidel ter je zato od kralja zahteval volilno vlado, to je, vlado, ki ima dovoljenje razpustiti parlament, razpisati in voditi nove volitve. Pašič je volitve nameraval voditi tako, da bi v zvezi s Pribečevičem in njegovimi »značajnimi« demokraci z uporabo podkupljanja in nasilja dosegel večino. To je bila njegova srčna želja in zahteva. Kralj je to zahtevo odbil. Vladini listi, zlasti še slovenski demokratski listi so od 27. marca do 6. maja lagali, da imata Pašič-Pribečevič od kralja dovoljenje razpustiti parlament in voditi nove volitve. Dne 6. maja pa so demokratski listi morali priznati to laž, ko so poročali, da je Pašič že svojčas zahteval razpust skupščine, krona pa je to odklonila. Zakaj so torej demokratski listi lagali od 27. marca do 6. maja? Liberalci ne laže zastonj. Ako so liberalci širili med svet lažnjive vesti, da imajo v žepu dovoljenje za razpust narodne skupščine, so hoteli na ta način pridobiti javno mnenje, ter po njem vplivati na vladarja. Pa se jim ni posrečilo. Vladar je ostal dosledno na svojem stališču, da se parlament sedaj še ne sme razpustiti, ker ni zato razloga. Hrvatski poslaniški mandati se morajo verificirati, sestaviti se mora vlada, ki ima zaupanje parlamentarne večine ter lahko v parlamentu predloži in reši nekaj zakonov, ki so nujno potrebni. To je Pašič zopet zvedel na dvoru 6. maja, ko se mu je naročilo, naj sestavi delovno vlado, torej tako, ki more delati v parlamentu s pomočjo parlamentarne večine. Pašič sedaj gladi svojo dolgo belo brado v brigi, ali se mu to bo posrečilo. Ker se mu to gotovo ne bo posrečilo, bo prišla, tako se sme pričakovati, vrsta na Davidoviča in opozicijski blok, da sestavi delovno vlado. Ako to iz raznih, zlasti sedaj neprevidenih razlogov ne bi bilo mogoče, bi se napravil poizkus nekeke nepristranske vlade, ki bi se potrudila v parlamentu dobiti večino za neko, bolj kratko dobo poslovanja. Potem bi še le sledil razpust parlamenta in nove volitve.

VOLITVE V NEMČIJI.

V nedeljo so se v Nemčiji izvršile volitve v državni zbor. Volitve so potekle mirno in volilna udeležba ni bila najboljša. Pred volilce ni stopilo nič manj kot 75 strank. Toliko strank je nastalo vsled tega, ker so se tudi velike stranke razcepile v majhne skupine. Postavljenih je skupno 5300 kandidatov napram 3200 leta 1920. Berlin je poplavljen z volilnimi oklici in plakati. Najzanimivejši dogodek zadnjih dni je bil preokret nemško nacionalne stranke, ki se je po svojih glavnih voditeljih izjavila za politiko izpolnjevanja mirovnih obveznosti. Voditelji so v volilnih govorih poudarjali,

da nikakor niso za vojno, temveč da se prevzamejo pravična bremena, kolikor jih bo mogla prenesti Nemčija. Proti mirovnim pogodbam in obvezam so pa silno agitirali skrajni nacionalisti, ki so si nadeli naziv »nemško-ljudski-blok« — »Deutsch-völkische-Freiheits-Partei« ter so dobili 30 mandatov. Potem pridejo nacionalisti s 96, nemška ljudska stranka s 47, bavarska ljudska stranka s 16, demokrati s 28, katoliški centrum s 64, socialisti s 103 in komunisti s 60 mandati. Ostali mandati odpadejo na manjše pokrajinske stranke, ki pa niso važne. Bodoči Reichstag bo imel zelo težko stališče, ker so proti nacionalistom preslabi republikanci. Če republikanske stranke: demokrati, centrum in socialisti ne bodo delali skupaj, je državni zbor in tudi republika v nevarnosti. Od teh strank je samo katoliški centrum popolnoma obdržal svoj položaj in še pridobil, demokrati in ljudska stranka so izgubili na račun nacionalistov, socialisti pa v korist komunistov.

MED RUMUNJO IN BOLGARIJO

so se vršila pogajanja glede raznih gospodarskih, trgovskih in mogoče tudi političnih pogodb. Ta pogajanja so se pa razbila, ker so Rumuni po svoji navadi preveč zahtevali.

VOJNA POLITIKA POLJSKE.

Povodom otvoritve velesejma v Poznaniu, je govoril predsednik poljske republike v zelo osvojevalnem duhu. Naglašal je: Poljska republika mora biti velesila in more samo kot taka eksistirati v Evropi. Mnogo smo dosegli od tega, kar nam je pripadalo, a še ne vsega. Še vedno niso poljsko območje vsi oni deli zemlje, ki so potrebni za našo popolno eksistenco ter bi morali biti združeni z materinsko državo. Naši državni je s finančno akcijo še omogočeno, da postavi svojo armado na lako višino, da se nihče ne bo drznil stegniti svoje roke po poljski zemlji. — Pri tem je gotovo mislil na vprašanje poljskih manjšin, ki je zadnji čas prišlo zopet na površje in pa na Litvo, ki ima že dolgo vedno bolj zapletene obmejne spore s Poljsko.

Okrajni sestanki naše stranke.

18., 25. in 29. maja (dve nedelji in praznik Vnebohoda Gospodovega, se vršijo po vsem Štajerskem in Koroškem okrajni sestanki SLS. Udeležijo se jih vsi okrajni odborniki in zastopniki SLS ter župani in občinski odborniki, ki so pristaši SLS. Predmet, o katerem bo govor na okrajnih sestankih, je zelo važen! Poročali bodo naši poslanci in govorniki iz Maribora in Celja.

Dne 18. maja (nedelja) se vršijo okrajni sestanki v naslednjih krajih:

1. Maribor, v Lekarniški ulici 6; ob 9. uri dopoldne; za krajevne organizacije in k njim spadajoče občine: Maribor mesto (vseh 5 okrajev), Dolgoše—Zerkovci, Kamnica, Krčevina, Lajtersberg, Sv. Martin pri Vurbergu, Sv. Peter pri Mariboru, Pobrežje, Radvanje, Selnica ob Dravi, Spodnja Sv. Kungota, Studenci, Tezno.

2. Slivnica pri Mariboru, v Društvenem domu po ranem sv. opravilu; za krajevne organizacije in njih občine: Slivnica pri Mariboru, Fram, Hoče, Sv. Miklavž—Rogoza, Razvanje, Pivola—Pohorje, Račje—Podova—Gorica.

3. Celje pri Belem volu (v vrtni dvorani) ob 9. uri dopoldne, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Celje mesto, Celje okolica, Dobrna, Frankolovo, Galicija, Gornja Ponikva, Gotovlje, Griže, Novacerkev, Sv. Pavel pri Preboldu, Sv. Peter v Sav. dolini, Petrovče, Smartno v Rož. dolini, Teharje, Vojnik, Zalec.

4. Sv. Jurij ob juž. železnici, v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Jurij ob juž. žel., Dramlje, Kalobje, Slivnica pri Celju, Ponikva ob juž. žel.

5. Ptuj v minoritskem samostanu ob 9. uri dopoldne za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ptuj mesto, Ptuj okolica, Sv. Andraž v Leskovcu, Sv. Andraž v Slov. goricah, Sv. Barbara v Haložah, Hajdina, St. Janž na Dravskem polju, Sv. Lovrene v Slov. goricah, Sv. Marko nižje Ptuj, Sv. Trojica v Haložah, Sv. Urban pri Ptuj, Sv. Vid pri Ptuj, Vurberg.

6. Ormož v Katoliškem domu, po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ormož, Sv. Bolfenk na Kogu, Sv. Miklavž pri Ormožu, Središče ob Dravi, Svetinje, Sv. Tomaž pri Ormožu in Velika nedelja.

7. Sv. Lenart v Slov. gor. v dvorani g. Arnuša po ranem sv. opravilu, za krajevne organizacije SLS in njih občine: Sv. Lenart v Slov. goricah, Sv. Ana na Krembergu, Sv. Anton v Slov. gor., Sv. Barbara v Slov. gor., Sv. Benedikt v Slov. gor., Sv. Bolfenk v Slov. gor., Sv. Jurij v Slov. gor., Marija Snežna, Sv. Rupert v Slov. gor., Sv. Trojica v Slov. gor.

8. Slovenska Bistrica v okrajni hranilnici po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije SLS in njih občine: Slovenska Bistrica, Črešnjevce, Gornja Poljskava, Laporje, Sv. Martin na Pohorju, Spodnja Poljskava, Tinje, Sv. Venčesl.

9. Laško v društveni dvorani po ranem sv. opravilu za krajevne organizacije in njih občine: Laško, Dol pri Hrastniku, Sv. Jeteri nad Laškim, Jurklošter, Sv. Lenart nad Laškim, Loka pri Zidanem mostu, Sv. Marjeta pri Rimskih Toplicah, Sv. Miklavž nad Laškim, Razbor, Sv. Rupert nad Laškim, Širje, Trbovlje.

10. Ljutomer v Okrajni hranilnici, ob 9. uri, poroča poslanec dr. Hohnjec za krajevne organizacije SLS in njih občine: Ljutomer, St. Jurij ob Ščavnici in Mala Nedelja.

11. Sv. Križ pri Ljutomeru v Društvenem domu ob pol 5. uri popoldne, poroča poslanec dr. Hohnjec, za

krajevne organizacije SLS in k njim spadajoče občine: Sv. Križ, Veržej in del Kapele.

Naši poslanci med narodom.

Sv. Barbara v Slov. gor. V nedeljo, dne 11. maja po rani sv. maši priredi pri nas poslanec Zebot politično zborovanje. Isti dan popoldne ob 3. uri bo shod Slovenske ljudske stranke v Dupleku.

Poslanec dr. Hohnjec ima v nedeljo, dne 11. majnika shod pri Sv. Jerneju pri Ločah. Shod bo po predpoldanskem cerkvenem opravilu.

Sv. Primož nad Muto. V nedeljo, 18. t. m. po maši shod. Poroča poslanec Vladimir Pušenjak.

Trbonje. V nedeljo, dne 11. t. m. se vrši po maši pri podružnici sv. Danijela shod, na katerem poroča Vlad. Pušenjak.

V St. Rupertu nad Laškim ima g. poslanec Kugovnik prihodnjo nedeljo, dne 11. maja po ranem sv. opravilu shod pri cerkvi.

V brežiškem okraju so se vršili zadnjo nedeljo, dne 4. maja lepi shodi SLS v Sromljah in Artičah. Na obeh shodih, na katerih je poročal tajnik Krajnc, so zborovalci izrekli popolno zaupanje Jugoslovanskemu klubu in zahvalo za njegovo delo. Isti dan se je vršil zaupni sestanek SLS v Brežicah.

Shodi v ptujskem okraju. V nedeljo, dne 11. maja, priredi Slov. ljudska stranka v ptujskem okraju shod v Majšpergu po rani sv. maši in v Stopercih popoldne po večernicah. Vabimo somišljenike, da se zanesljivo udeležijo. Poroča g. poslanec Vesenjsek o državnem gospodarstvu in o političnem položaju.

Prireditve.

Izobraževalno društvo »Skala« v Gornji Polskavi. Na splošno zahtevo se ponovita igri »Užitkarji« in »Prepirljiva sosed« v nedeljo, dne 11. maja, popoldne po večernicah v dvorani g. Katz s sodelovanjem pevskega in tamburaškega zbora. Pridite!

Kat. bralno društvo pri Sv. Antonu v Slov. goricah priredi v nedeljo, dne 18. maja (ne dne 11. maja) za svojo 30letnico slavnostno zborovanje z govori in petjem ter igro »Bela nedelja« in sicer na prostem v župnijskem dvorcu. V slučaju slabega vremena se preloži.

Pevski zbor Slov. kat. izobraževalnega društva v Celju priredi v nedeljo, dne 18. t. m. ob pol štirih popoldne v Narodnem domu koncert s prav lepim sporedom. Vse ljubitelje lepe pesmi uljudno vabimo na ta koncert in jih zagotavljamo, da jim ne bo žal, ako ga obiščejo. Nudilo se jim bode res nekaj lepega. Natančen spored na vabilih.

Sv. Jurij ob južni žel. V nedeljo, dne 18. maja, ob 15. uri, priredita tukajšnji orlovska in orliška organizacija skupno izlet na Blagovno v gostilno g. Simončič s telovadnim nastopom in gledališko igro: »Za križ in svobodo« v petih dejanjih. Med odmorom igra domači tamburaški zbor. Vsi prijatelji iskreno vabljeni!

Petindvajsetletnico svojega poslovanja bode obhajala Posojilnica na Frankolovem v nedeljo, dne 18. t. m. Ob desetih dopoldne bo zahvalna sv. maša, katero bo daroval č. g. M. Kranjc. Po sv. maši v Društvenem domu govor o koristih zadružništva, govori g. Ivan Stanovnik, državni poslanec, ako ne bo zadržan. Popoldne ob pol štirih govor o mladinskih organizacijah, govori č. g. Marko Kranjc. Nato se ponovi igra »Cevljar — baron.« Vmes zapoje pevski zbor več narodnih pesmi. K obilni udeležbi uljudno vabi — odbor.

Pravo 557 25—1

Schichtovo milo

z znamko »Jelen« je že 60 let znano kot najboljše in najizdatnejše od vseh vrst pralnega mila.

Pravo samo z imenom »Schicht« in na znamko »Jelen«!

Tedenske novice.

Vse krajevne organizacije SLS prosimo, da nam takoj sporočijo, kadar bodo v kateri občini njihovega okoliša razpisane občinske volitve. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Krajevni odbori SLS! Glejte, da se vsi odborniki in zaupniki Vaše krajevne organizacije SLS okrajnih sestankov SLS, na katere smo vam poslali vabila, polnoštevilno udeležijo!

Župani in občinski odborniki — pristaši Slov. ljudske stranke! Pridite zanesljivo na okrajne sestanke SLS, na katere Vas vabimo na drugem mestu. (Glej članek »Okrajni sestanki Slovenske ljudske stranke.«)

Mariborske novice. Kakor po drugod, je tudi po Mariboru in okolici še po Dravski dolini nad Mariborom dne 1. majnika razsajala krog šeste ure zvečer huda nevihta z gosto točo, ki pa na srečo ni bila debela. Toča je škodovala samo sadnemu drevju, ki je ravno sedaj v polnem cvetju. — V Mariboru se bosta vršili dve dirki in sicer na dirkališču na Tezno. Dirkali bodo kolesarji kluba »Edelweiss« dne 25. majnika in pa konjsko dirkalsko društvo dne 29. maja in 1. junija. — Zadnje dni se je pripeljalo po Dravi v Maribor in od tamkaj naprej proti Hrvatski in Beogradu zelo veliko splavov. Kakor je razvidno

iz lepega števila splavov, se je lesna trgovina na jug naše države zopet odprla. — V Mariboru barvajo na novo veliki državni most. Delo, ki bo trajalo zelo dolgo, bo stalo krog 100.000 dinarjev. Zadnje nedeljo sta pobegnili iz jetnišnice mariborskega okrožnega sodišča dva kaznjence. Enega so kmalu po pobegu zopet ujeli ob Dravi, drugega pa še nimajo. — Umrli je v Mariboru dne 6. t. m. po kratki mučni bolezni obče spoštovana gospa in dobra mati Adela Kotnik, rojena Zelezinger. Pogreb se vrši danes, dne 8. t. m. ob 14. uri iz hiše žalosti Ob Brodu 5, na pokopališče v Pobrežju. Cenjeni očitelj naše iskreno sožalje!

Kako spreminjajo samostojni generali svojo politično barvo. V Poličko vas pri St. Ilju v Slov. gor. je sklical samostojni general Mrmolja dne 4. t. m. politični shod. Mrmolja je začel kar brez predsednika vezati svoje surove politične otrobe. Sele na opozoritev, da mora imeti zborovanje predsednika, je prevzel predsedništvo na poziv navzočih naš vrli župan Ivan Breznik. Pod Breznikovim predsedstvom je zavrtel Mrmolja svojo staro lajno psokv proti SLS, dr. Korošcu itd. Med govorom sta Mrmolji brala levite župan Breznik in Jurij Kolarič. Medklci teh dveh naših pristašev so Mrmoljo spravili v zadrego in se je hotel izmotati iz kozjega roga s pozivom na Kolariča, naj on raztolmači razliko med avtonomijo in centralizmom. Tokrat pa se je Mrmolja opek, pozvani je navzočim razložil zgoraj imenovana pojma. Po Kolaričevih izjavah je Mrmolja ubral čisto drugo pot in rekel, da se je on že pogovoril z Radičevci in bo skušal s pomočjo Radiča priboriti Slovincem samostojnost. Samostojni so svojčas najbolj obsojali in proklinjali Radičevo politiko, sedaj pa bi radi z njegovo pomočjo zopet zlezli k vladnim jaslim. Tak tič iz juga, ki je danes samostojen centralist, jutri pa Radičev republikanec, je tudi obmejno strašilo — Mrmolja.

Radi inštalacije novega nadžupnika bo novi zvon pri D. M. v Brezju pri Mariboru blagoslovljen še le dne 11. majnika. Prijatelji Device Marije prisrčno vabljeni.

Požar povzročil 1 milijon kron škode. Dne 1. majnika je udarila med bliskom ter gromom strela v poslopje posestnika Bernharda na gričku sv. Jožefa nad Slov. Bistrico. Hiša in vsa gospodarska poslopja so postala žrtev plamena. Gasiti ni bilo mogoče, ker na hribu ni vode in bi tudi najboljša požarna bramba ne mogla gasiti. Škoda znaša gotovo 1 milijon kron.

Sv. Janez Nepomučan na Radelju pri Marenbergu. Kakor vsako leto se tudi letos obhaja spomin sv. Janeza Nepomučana v petek, dne 18. maja slovesno po običajnem sporedu, v nedeljo, dne 18. maja pa z dvojno službo božjo. Popoldne ob 2. uri so pete litanijske Marijine.

Prvi maj — dan točel. Popoldne dne 1. maja je prihrumela nevihta s točo nad Sv. Bolfank pri Središču, nad Središče, Sv. Miklavž pri Ormožu, nad Ljutomer in nad Strigovo. Toča je po ravnokar omenjenih krajih močno poškodovala vinograde in sadonosnike. Škoda je nepregledno velika, saj je padla toča debela kot oreh.

Smrt vzornega moža v Radencih pri Kapeli. Pri nas smo izročili materi zemlji Franca Mauk, kmeta v Radencih, ki je bil star komaj 53 let. Blagopokojni je bil skrben oče svojih otrok, znan daleč na okoli ter spoštovan od vsacega, ki ga je poznal. Bil je dolgoletni član Posojilnice v Gor. Radgoni in star naročnik »Slov. Gospodarja«. Svetila mu večna luč, žalujoči rodbini pa naše sožalje!

Novice od Sv. Antona. Po dolgem bolehanju se je preselila na oni svet 82letna Ana Satler, sestra že davno umrlega g. župnika in zgodovinarja Matija Slekovec, rojena v negovski župniji. — Dva težka in nekaj lahkkih slučajev škrlatice se je pojavilo v župniji. V Mariboru, kjer niso navadno brez škrlatice, zaprejo kako šolo, mladina gre na počitnice in zanese tako na deželo to hudo bolezen.

Zalostno in resno iz Leskovca. Mesec april nas je hudo motil pri delu. Že smo se veselili, da gre h koncu. April nam ni privoščil čistega veselja. Zadnji dan nas je grdo obrcal z ledeno točo. Dne 30. 4. ob pol 6. uri zvečer je toča klestila po Veliki Varnici čez Gradišče v V. Okli, kakor lahi. Klestila je cvetje z dreva, pa tudi mlade, nežne poganjke s trt. Kleti so prazne radi lanske toče, žepi so prazni, žetelci gladni, ker so živila neznansko draga, tuptam se že najdejo družine, ki zares stradajo in nimajo kaj obleči, vendar nam davkarija pošilja neznosne plačilne naloge! — Puceljev samostojni blagoslov: centralizem nas hudo davi. Vse to pa izrabljajo plačani agitatorji: samostojni, liberalni, socialistični itd., sedaj ko se spet bližajo volitve, da ljudi popolnoma zmešajo. Krivci vse nesreče šuntajo ljudi na Slov. ljudsko stranko ali kakor pravijo klerikalce, ki se edina neustrašeno bori proti izkoriščevalcem ljudstva in države. Lani so obetali in prodajali Novačanovo, letos pa že krošnjarijo z novo Prepehovo slovensko republiko. Pač vedo, da je v kalnem lahklo ribariti. Skali vodo in ribe so tvoje, zmešaj ljudem pojme, pa jih pri vsakih volitvah speljaš na led! — Slovenski gospodarji, mladeniči, vsi poštenjaki, ne sedajte na lim! Vez krščanske ljubezni naj nas vse trdno poveže in zediní in tedaj bodo nehale tožbe, bo Bog blagoslovil gorice in polja, bo premagan in vržen tudi nesrečni centralizem, bo dosežena avtonomija ali resnična samostojnost in le potem še bomo tudi vino lažje prodajali, pravične davke plačevali in živeli človekavredno življenje. Le v edinosti, le v slogi je moč! Zato pa vsi za našo Slovensko ljudsko stranko! Vselej in povsod! Bog živi!

Fotografija samostojnega župana v Zavrču. Pri nas je pobiral za nove zvonove v imenu občine sam župan, slabostojni Troha. Nekaterim je dal potrdilo, koliko mu je kdo izročil, drugim nič, nekaterim pobotnico z uradnim pečatom občine Zavrč, drugim zopet ne. To je uganjal eno celo leto. Denarja ni izročil cerkveni oblasti, niti ga ni naložil na obrestovanje. Šele zadnji dopis v »Sloven-

skem Gospodarju« ga je vzdrnil in zdaj daje strankam denar nazaj brez vseh obresti. Tistim pa, katerim ni dal potrdila pri prejemu denarja, ne da nič. Ker se strank boji, ga ni cele tedne doma, denar pa deli gostilničarka. Občinskega računa g. Troha še do sedaj ni predložil. Pozivamo državno pravdnštvo, da se pobriga za Trohovo nečedno zadevo. G. okrajnemu glavarju dr. Pirkmajerju čestitamo, da ima tako vzorne župane a la Troha, ki bi že moral davno izginiti iz županskega stolčka.

Slovinci plačujemo. Lansko spomlad je v braslovski župniji razsajala škrlatica, kakor tudi po mnogih krajih v Sloveniji. Oblasti so zahtevale, da morajo ljudje otroke oddati v bolnico. Kjer so se ustavljali, so jih prisilili z orožniki. Ljudje so bili mnjenja in se jim je tudi reklo, da je tam zdravljenje brezplačno. Naenkrat pa začne bolnišnica v Celju tirjati stranke za plačilo stroškov. Jaz sem stavil upit na g. ministra za narodno zdravje v tej zadevi. Dobil sem od njega odgovor, da je zdravljenje vseh epidemičnih bolezni v vseh državnih bolnišnicah stroškov prosto za vse brez razlike glede premoženja. Ta odgovor je bil poslan v Ljubljano na pokrajinsko upravo, katera pa o tem noče nič slišati, češ, da bolnica v Celju ni državna, in začne stranke tožiti in imajo po 50 in še več dinarjev sodnih stroškov. Vidi se, da imajo gospodje v Ljubljani čudne nazore, da bolnica, ki jo opravlja država, če tudi slabo, ni državna. Res lepo: Slovenec le plačaj, če tudi si po zakonu prost plačila. V Srbiji so po bolničnih stranke plačila proste, v Sloveniji pa tirjajo slovenski upravniki od ljudi denar, akoravno da minister izjavo in to srbski, da so po zakonu plačila prosti. Gospodje, tako se ne dela med ljudstvom za ujedinenje in ljubezen do domovine. Zato je potrebno, da imamo že enkrat upravo, ki bo narod vsestransko zadovoljevala in to je mogoče le tedaj, ako imamo avtonomijo, sedaj pod centralizmom pa moramo Slovenci samo plačevati, ugodnosti pa nimamo nobene. Vložen je ponovni upit na g. ministra, ali sedaj, ko ni vlade, še ni odgovora. Vendar je jasno, da velja ta zakon, ker od 1. 2. t. l. ni treba plačati, torej bo g. minister gospode v Ljubljani že poučil, da je zakon treba vpoštevati, ali pa na ministrove odgovore ne bomo polagali resnosti. — Davorin Krajnc, poslanec.

Občni zbor »Društva organistov za Stajersko«, zvezan s proslavo 25letnice Orglarske šole g. Karla Bervarja se je vršil v torek, dne 29. aprila t. l. v Celju in bil jako dobro obiskan. Udeležilo se ga je poleg zastopnika ljubljanskega »Cecilijanskega društva« g. kanonika dr. Fr. Kimovca in odposlanca Glasbene Maticе v Ljubljani g. Karla Brečko nad 100 organistov iz Stajerske, Kranjske in Koroške. Na občnem zboru v vrtni dvorani hotela »Beli vol« se je največ razpravljalo o zavarovanju organistov kot privatnih nameščencev. Sad teh posvetovanj je bil soglasen sklep, naj Društvo organistov zastavi vse svoje moči za to, da, kjer cerkve niso v stanu plačevati zavarovalnih premij, skrbri za kritje zavarovalnine od strani davčnih oblasti dotičnega okraja. Nato so se vršile volitve novega odbora. Za predsednika je bil ponovno izvoljen g. Karl Bervar, Celje, za podpredsednika pa g. Franc Klančnik iz Smartna ob Paki. Poleg teh je bilo izvoljenih še 8 drugih odbornikov. — Dopoldanskemu zborovanju je popoldne sledila proslava 25letnice Orglarske šole v Celju. Ob pol dveh popoldne so trije absolventi šole (Križnik, Markl, Skorjanc) na orglah farne cerkve proizvajali troje komadov. V cerkvi se je nabralo več stotin poslušalcev. V Orglarski šoli so nato govorili gg. Karl Ulaga iz Rim. toplic, Alojz Križnik iz Planine, kanonik dr. Kimovec iz Ljubljane in Karl Brečko iz Ljubljane, ki so v svojih govorih očrtali pomen in zgodovino Orglarske šole v Celju ter zasluge, ki si jih je pri tem stekel njen ustanovitelj in dolgoletni vodja g. Karl Bervar. Naj pomembnem tu le par podatkov. Ko je g. Bervar po dovršenih študijah na konservatoriju v Regensburgu leta 1895 nastopil službo v Celju, je uvidel prav kmalu potrebo orglarske šole za Stajersko, razni duhovniki pa so ga začeli vnmati k temu, da jo ustanovi posebno še, ko so v Ljubljani začeli odklanjati gojence iz Stajerske. Tako je prišlo leta 1899 do ustanovitve celjske Orglarske šole. Šola je našla dobrohotne podpornike v rajnem celjskem opatu g. Francu Ogradiju, mariborskem škofu dr. M. Napotniku in zagrebškem ordinarijatu. Tudi avstrijska vlada je šolo podpirala, dočim jugoslovanska vlada na tozadevne prošnje ni niti odgovorila. Velikih zaslug za šolo so si pridobili tudi oo. lazaristi in kapucini, ki so vsa leta dajali večim gojencem brezplačno hrano. Vseh dobrotnikov so se gojenci ob 25-letnici spominjali s prisrčno zahvalo. Šola je razposlala doslej v svet 150 gojencev z izpiti. Letos obiskuje šolo 25 učencev. Učijo jih vodja šole g. K. Bervar, posojilniški uradnik g. Korun (klavir), g. ravnatelj Weiss (praktično navodilo za občinski in posojilniški tajništvo) in g. katehet Cafuta. Nadzornik šole je g. vikar Peter Jurak. Po končanih govorih so člani »Društva organistov« zapeli dvoje pesmi in sicer: »Mi vstajamo«, kompozicijo gojenca celjske šole g. Tevža, sedaj organista v Beogradu, in »Slovo«, ki jo je zložil g. jubilar K. Bervar in ki v kratkem izide v tisku. S prijateljskim sestankom je bilo prisrčno slavlje proti večeru zaključeno.

Novi zvonovi v Celju so bili velikonočne dni predmet vseh razgovorov in največje pozornosti med Celjani, tako meščani, kakor okoličani. Potem ko je veliki zvon župniške cerkve sv. Danijela v Celju sameval celih osem let v zvoniku in tožil za časi, ki so bili, je na veliki terek popoldne veselo zapel, ker iz kolodvora sem se je med zvoki železničarske godbe in gromenjem topčev skozi glavne mestne ulice in špalir tisočglove množice blizal cerkvi dolg sprevod, v katerem so okoliški kmetje na treh okusno okrašenih vozovih, pred katerih vsakega je bilo vpreženih po šest konj, vozili troje novih zvonov. Zvonovi so bili vliiti v Strojnih livarnah v Ljubljani, posvetil pa jih je ljubljanski gneralni vikar mil. g. Andrej Kalan. Tehtajo 1100, 700 in 300 kg ter stanejo okoli 175.000 dinarjev. Potreben denar je bil po neumornem prizadevanju seda-

nega vikarja in provizorja g. Petra Juraka v par mesecih do malega zbran. V radodarnosti so pri tem tekmovali meščani in okoličani, Slovenci z Nemci, da celo več protestantov je prispevalo večje zneske, ganljiv dokaz, kako zelo so vsem kristjanom brez razlike pri srcu zvonovi — klicarji k Bogu. Na veliki četrti dopoldne so nove zvonove potegnili v zvonik, seveda zopet ob navzočnosti sto in steglave množice. Na veliko soboto zjutraj so pa novi zvonovi v družbi in lepi harmoniji s starim prvič zapeli svoj velikonočni »Aleluja« — hvalite Gospoda! Bog daj, da jih ne bi nikdar zadela usoda njihovih prednikov! — Ta teden dobi zvonik župne cerkve tudi novi strelovod, ker je prejšnjega lansko jesen popolnoma uničila strela. Nato pa dobi tudi zvonik novo lepo obleko.

Pohvala in pritožba. Iz Griž pri Celju poročajo: Letošnje velikonočne praznike smo v cerkvi zelo veličastno obhajali. Pri božjem grobu je bila električna razsvetljava. Castno stražo so držali Orliči in Orli. Vsa zasluga gre za božjo čast vsevetemu g. kaplanu. Starši smo mu iz srca hvaležni, da tako lepo vzgojuje našo mladino. Vznemirila sta nas pa učitelja, ki sta se nad častno stražo spodtikala. Pokazala sta čitno, kakšnega duha sta in mi starši se bojimo za svoje otroke. Zatorej zahtevamo: Otroke kat. staršev naj vzgojujejo kat. učitelji! Brezvernih učiteljev ne maramo!

Smrt vzorne matere v Gornji Ponikvi pri Zalcu. V torek po Veliki noči dne 22. aprila je nenadoma umrla dobra mati in gospodinja Marija Vrzelač, rojena Razpotnik, v starosti 65 let. Bila je vedno vzor ženske, a morala je mnogo trpeti, med drugim sta hiša in gospodarsko poslopje dvakrat pogorela, bilo je vse novo. Prvič je zažgal petleten sosedov deček, zakuril si je v sosedovi listnici, ko ni bilo nikogar doma, in je pri obeh posestnikih pogorelo; kako je cgenj v drugič nastal, je še danes nejasno. Je sicer vse obnovljeno, a tako lepo ni kakor prej. Vse te in druge bridkosti je pokojna mati prenašala potrpežljivo, moč ji je dala njena globoka vera. Letošnja dolga in ostra zima ji je povzročila nevarno pljučno bolezen, a da bo smrt tako naglo nastopila, tega nihče ni pričakoval. Zlati žarki zahajajočega pomladanskega solnca so zadnjikrat pozdravljali rajsko Savinjsko dolino, ko se je velikonočni terek zvečer rajna mati poslavljala od nas in šla pred večnega Sodnika. Bila je pretresljiva žalost, ko vstopim v hišo in vprašam, me li mati pozna. Že prej v nezavesti ni ničesar govorila, pozneje tudi ne, a tedaj obrne svoje oči, mi poda svojo velo roko in pravi prav razločno: »Se vendar še enkrat vidiva!« To so bile njene zadnje besede. Pogreb se je vršil na beli četrti, dne 24. aprila. Vodil ga je v spremstvu domačega g. župnika, preč. g. Ivana Gorišek in ob veliki udeležbi ljudstva sin duhovnik Martin Vrzelač, župni upravitelj v Pernicah nad Muto, in ji pri grobu govoril v slovo. Ta živel je, kdor solze ob smrti svoji videl je, slove rek. Najlepše plačilo in spričevalo rajni materi so bile pač solze v očeh vseh navzočih. Ne čast, ljubezen svojo so ji prišli izkazati na zadnji poti. Rajska pomlad s svojim cvetjem in zelenjem, s svojo lepoto in veseljem je po dolgi, kruti zimi zopet prišla k nam, a blago mater smo dejali v črno zemljo. Življenje in smrt, iz smrti pa zopet življenje! To upanje imamo po veri. Pokojne matere se hočemo spominjati v molitvah. Večna luč naj ji svetli! Od mrtvih vstali Gospod daj, da se enkrat vidimo v oni rajski pomladi, ki nikdar ne mine!

Novice iz Smartna ob Paki. Letos je pričel majnik pri nas z nevihto in treskanjem. Zvečer ob 9. uri prvega maja je strela udarila v hišo Rudolfa Lukner pd. Sumlaka na Velikem vrhu. Sicer ni užgala, vendar pa mu je napravila veliko škodo, ker je zidovje razrušila. V sobi so bili gospodar, gospodinja in dekla ter domači pes. Strela je psa ubila, deklo pa je omamila. Prava sreča, da ni ubila katerega izmed ljudi. Sedaj imamo vsak dan dež. Ljudje ne morejo opraviti dela na polju. Sadje je v najlepšem cvetju. Upati je na dobro sadno letino. Zelo letos sadijo hmelj. Da bi se le ne prenaaglili! V tukajšnji poštni urad je bilo že drugič ulomljeno. To pot brez uspeha, ker tat ni mogel odpreti blagajne. Krivcev, kakor je sedaj že navadno, niso izsledili.

Za splavarje v okraju Gornjigrad. Ker se kljub jasne mu besedilu legitimacije splavarjem ne prizna polovična vožnja na progi Celje—Paškavas, akoravno je to že lansko leto generalno ravnateljstvo saobračaja v Beogradu obljubilo urediti na intervencijo poslanca Vlado Pušenjaka, je imenovani tozadevno ponovno interveniral v Celju, Ljubljani in Beogradu. Občina Rečica na Paki je storila v tej zadevi posebno vlogo na generalno direkcijo saobračaja v Beogradu.

Zlata poroka pri Sv. Stefanu pri Šmarju. Na veliki ponedeljek se je vršila na prijaznem gričku tukajšnje podružnice Sv. Ane redka, a zelo lepa svečanost zlate poroke, katero sta praznovala ugledna in obče spoštovana zakonska Anton in Antonija Kramer. Z zlatoporočencema se je radovalo devet otrok, zetov, sinah in lepo število vnukov in vnukinj. Prileten, toda zdrav in čvrst zlati ženin je vrl somišljenik SLS ter dolgoleten naročnik »Slov. Gospodarja«. Naj Bog živi zlatoporočenca še dolgo, dolgo let ter njima želimo, da dočakata še biserno poroko!

Poroka. Iz Dobja pri Planini poročajo: Poročila se je marljiva in pri nas zelo priljubljena Tončka Hladin s fin. podpreglednikom Francem Čepin, ki je uslužben pri carinarni v Gornji Radgoni, a doma pa je iz zelo ugledne kmetijske hiše v Zagorju pri Pilštajnu. Kakor je bila Tončka v vsakem oziru vzgled dekletom, bo tudi ženam. Obe ma zakoncema obilo sreče in blagoslova!

Toča, požar in povodenj. Obsotelske kraje je letos obiskala že dvakrat toča, ki je napravila zelo veliko škodo v vinogradih ter sadonosnikih. Dne 30. aprila je pri nevihti, ki je divjala krog pol dne, udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Mošeta pri Sv. Petru pod Sv. gorami. Požar je popolnoma upepelil poslopje in pomilovana vredni Mošet ni bil niti zavarovan. Močno deževje v

zadnjih dneh je tako napihnilo Sotlo, da je buknila iznad bregov in preplavila celo Sotlisko dolino. Ubogi Obsotičani bodo imeli tudi letos blatno in povaljeno seno. Povodenj je zelo veliko škodovala tudi setvam ter krompirju.

Demokratski shod pri Lisičnem pri Pištajnu. Plakati so oznanjali občinstvu, da se vrši pri Kolarju v Lisičnem dne 27. m. m. shod narodno-napredne stranke. Ko smo se pa radovedneži zbrali ob določeni uri v dotični gostilni z namenom, da izvemo, kdo priredi shod, ker na plakatih tega ni bilo naznanjeno, smo na veliko začudenje zagledali kar dva govornika: g. Spindlerja iz Maribora in g. Malgaja iz Zibike ter pet poslušalcev, seveda v pristnosti boljših polovic, večina udeležencev je bila iz Kozjega, vsega skupaj je bilo dobro šteto sedem ljudi z govornikom. Razume se, da pri taki udeležbi tudi niso ovrtili shoda. V sosedni sobi smo zastoj čakali na demokratski evangelij. Tako se godi uskoškim hlapcem, ako se upajo pogledati na deželo!

Kaj nam poročajo naši fantje vojaki iz Vel. Kikinde. No, da ne bodejte mogoče mislili tam v blaženi Sloveniji, da smo že zares vsi zadremali v tujini, se hočemo pa še mi malo oglasiti. Kako se jim neki godi in dopade, si bo marsikdo od vas mislil. Ha! Včasih slabih, večkrat pa tudi imenitno. Kadar gremo na vežbe in se pečemo po teh banatskih, neskončnih planjavah v žarkih pekočega solnca, tedaj se pač držimo, kot da bi nas vsakdo, ki ga srečamo, za 1000 dinarjev terjal. (Po vojaški navadi jih seveda še eno četrtino nihče nima.) Obrazi potni, prahu pa na njem na prst debelo, dela nas povsem jednake marogastemu leopardu. Za dobro elektriziranje in prebavljanje hrane še seveda naši konji poskrbijo. — Pa tudi veseli časi pridejo. Ustanovili smo slovensko pevsko društvo »Zarja« in smo tako zmožni, lepe naše slovenske pesmiče tudi v tujini razširjati. Na uspehih nam ne manjka. Slovensko petje se tukaj čjula nad vse. Seveda pa tudi ne pozabimo, da smo bratci, rojeni med lepimi slovenskimi vinskih hrički. Zato jim pa tudi ob vsaki priliki s polnim glasom svojo zvestobo prisegamo. Jaz bi vam rad še mnogo povedal, ali ker se bojim, da bi ne bi moj dopis vandral v koš, neham. Samo eno vam zatrjujem. Če bi prišlo do tega, da bi se glažovina na naših punkljah drobita, Slovenci svojega humorja in veselega značaja ne bomo nikdar izgubili. Srčne pozdrave rojakom pošiljajo: Slovenci 5. in 21. artilerijskega polka v Veliki Kikindi.

Priporočila se za nakup raznega manufakturnega blaga, špecerije itd. dobra poštena kristjanska hiša trgovina Ivan Sever, trgovina z mešanim blagom v Velenju, ter se naj čela širša okolica okrog Velenja ozira na današnji oglaš, katera se najtopleje priporočal!

Svetovna tvrdka Georg Schicht d. d., znana veleto-varna mila v Ustju ob Labi, je ena najstarejših in največjih tovarn mila na evropski celnici. Kakor v vseh drugih nasledstvenih državah, ustanovila je ta tvrdka po preobratu tudi v Jugoslaviji in sicer v Osijeku, veliko tovarno za izdelovanje mila, sveč in raznih pralnih sredstev. Tukajšnja »Jugoslovanska d. d. Georg Schicht«, pri kateri je v odlični meri udeležena domači kapital, dogradila je veliko in najmoderneje urejeno tovarno in je v položaju, izdelovati sedaj tudi v Jugoslaviji svoje, skozi desetletja kot najboljšje priznane pralno milo z znamko »Jelen«, v predvojni kakovosti. Oblika tega mila se sicer mnogostransko ponareja, v kakovosti pa pravega Schichtovega mila nihče ne doseže. Vsem gospodinjam se torej priporoča v njih lastnem interesu, da pri nakupu pralnega mila pazijo vedno na ime »Schicht« in na znamko »Jelen«, ter da zavrnejo vse druge izdelke, katere se jim nudi kot »Schichtovo« milo, ki pa ne nosijo znake pravega Schichtovega mila. Opozorjamo na današnji oglaš.

Vinarska in sadjarska šola v Mariboru je izdala s pomočjo izrednih denarnih prispevkov okrajnega zastopa mariborskega in posojilnice »Narodni dom« v Mariboru prospekt, vsebujoč zgodovinsko črtico in splošno uredbo tega najstarejšega slovenskega kmetijskega zavoda, pogoje za sprejem učencev in praktikantov, hišni in šolski red, učni načrt itd., kar mora zanimati napredne kmetovalce in njih sinove, od kojih najboljši se naj strokovno izobrazujejo v kmetijskih šolah za njih prevažni poklic. 17 slik predčuje razne objekte vinarske in sadjarske šole. Ta prospekt znači nekaj mejnik v razvoju 52 let starega kmetijskega zavoda, kojega uredba se bode morala radi nedavno izvršenega izjednačenja (unificiranja) vseh kmetijskih šol v državi spremeniti v mnogih pravicah. Dobiva se pri ravnateljstvu Vinarske in sadjarske šole v Mariboru proti plačilu 5 din. za tiskovni sklad, naložen v navedenem denarnem zavodu v svrhu kritja tiskovnih stroškov in omogočenja izdanj še drugih spisov kmetijsko-gospodarske stroke, za kar se preplačila hvaležno sprejemajo.

VII.

Podjetna brata zdaj sta vrla veliko pralnico odprla, kjer noč in dan perice zale so z milom »Zlatorog« tu prale.

(Nadaljevanje sledi).

Gospodarstvo.

KMETIJSKA DELA V MESECU MAJU.

Na dvorišču in pri živini.

Mesec maj je najlepši in najzdravejši mesec v letu, vsled česar ga opevajo pesniki in naravoslovci. V maju se nadebudna mladina suče radostno po zelenih pašnikih in livadah, kar pospešuje njeno telesno rast in krepi zdravje. Ko odide staro in mlado od doma, je skrbeti za varnost stanovanj proti požaru in tatvini. Čestokrat se namreč pripeti, da deca, ki smo jo pustili doma iz nevednosti zaneti požar.

Pri menjavi v krmiljenju živine pazimo na to, da ne nastopijo motenja v prebavilih. To se utegne pripetiti, ako preidemo od suhe krme prehitro na zeleno. Mlado zeleno kladjo, je mešati s suho vselej tako, da prideta v začetku dva dela suhe krme na en del zelene krme. Od dne do dne zvišujemo potem zeleno kladjo in znižujemo suho. V teku štirinajstih dni se polagoma žival privadi na novo krmo. Iz zelene kladje se razvijajo v živalskem želodcu prav pogosto plini, ki povzročajo napenjanje živali, zlasti če smo krmili mlado, mokro ali v kupu razgredo deteljo. V hudem slučaju se utegnejo plini razvijati tako naglo in silno, da počasi vamp in žival pogine, ako ni hitre pomoči. Da ohranimo žival pred takšnim nevarnim napenjanjem, moramo biti pri paši in pokladanju zelene detelje zelo previdni. Napetim živalim je odvoditi pline iz vampa s pomočjo požiralnikove cevi, ki se naroča pri Kmetijski družbi v Ljubljani.

Molžno govedo je pasti najbolje samo toliko, kolikor je potrebno, da se živali izprehodijo. Najboljši način izkoriščanja pašnikov je ta, ako travo kosimo ter jo pokladamo živini v hlevu, pri čemer preprečimo škodo, ki jo povzročijo živali s pohojno travo. Pri molznicah dobimo največ mleka, ako jih krmimo s tečno zeleno krmo v hlevu ter spuščamo obenem po dve uri dnevno na dirkališče.

Urbana solnce če greje zelo,
Vinska trgateg preslaba ne bo.
In dan Vnebohoda vreme rosi,
Krma živinska se težko suši.

V vinogradu.

V slučaju nevarnosti pomladanske slane kurimo v vinogradu s tvarinami, ki povzročajo mnogo težkega dima. Proti pomladanski pezebi je trta najobčutljivejša tedaj, ko so popki toliko pogosti, da se morejo videti trtni listki in nastavek. Beli popkov mah varuje nežne notranje dele pred pezebo. Ko so mladice postale 10—15 cm dolge, jih poskropimo prvič proti peronospori z eno odstotno raztopino modre galice ob lepem vremenu. V istem času žveplamo trto tudi proti plesnobi ali oidiju. Pri žveplanju je paziti na to, da žveplenega prahu ne nasipujemo na listje in mladice, temveč ga razpršimo v prav fino meglo, ki se vsede na trtne dele in od pripeka-jočega solnca prime. Pokončujemo grozdne sukače in trtnega zavijača. To delo opravljajo najlažje otroci, ki s prirotenimi lesenimi kaveljčki pobirajo mrčes ter ga uničujejo.

V sadonosniku.

Obnovimo drevesne kolobarje, ki imajo nalogo do-vajati dežnico, katere mlada drevesca v prvem času mnogo potrebujejo. Drevesni kolobar pa omogoča tudi pristop zraka do korenin, kar pospešuje rast drevja v znatni meri. Kolobar je držati trave in plevela prost, da drevesu ne odtegujemo po nepotrebnem hranilnih snovi in potrebne vlage. Velika napaka, katero opazu-jemo prepogostokrat pri nevednih sadjerejih torej je, potrosati kolobarje s plevami ali senenim drovom. Pokončujemo gosenice od prstenčarja, zlatnice i. dr. v kolikor jim moremo priti še do živga. Težko je namreč zatirati to golazen, ko se je razlezla po drevju. Jabolč-nemu cvetoderju letošnje pomladansko vreme sicer ni kaj posebno prijalo. Zategadelj je upati, da se mrčes ni v toliki meri razmnožil, kakor druga leta. Po sadov-njakih vidimo v tem času pogostoma, da se melje iz luknje v deblu črvojedina in pada na tla. To je zna-menje, da je v deblu črv — vrbarjeva ličinka. Z ozkim rezilom razširimo rano, odkoder prihaja na dan črvo-jedina. Potem pa z žico segamo tako dolgo po rovu, da zmečkamo zajedalca. Vrbarja v luknji uničimo tudi na ta način, da zažveplamo odprtino ter jo nato dobro zadelamo s cepilno smolo. Bujno rastočemu drevju z na-peto kožo še sedaj lahko puščamo na deblu. Proti škrlu-pu škropimo, ko je drevje že ozelenelo z 1 odstotno raz-topino modre galice, dočim smo v nezelenem stanju škro-pili s 4 odstotno raztopino. Listne ušice, ki se pojavljajo v tem času večkrat že v ogromnih množinah, pokonč-u-jemo z raztopino tobačnega izvlečka in mazljivega mila. V 10 l vode raztopimo 15 dkg tobačnega izvlečka in približno toliko mazljivega mila. Zoper krvavo ušico nam služi kot najcenejše sredstvo petrolejeva mešanica, ki jo priredimo iz pol kg mazljivega mila, pol kg petro-leja in 10 l vode. Tudi drevesni karbolinej ali dendrin služi kot izborno sredstvo zoper tega škodljivca. Na 5 l vode vzamemo 1 liter dendrina. Pri novo nasajenem drevju pazimo, da ni preveč trdno privezano in se zem-lja lahko seseda ž njim. Odstranjujemo poganjke, ki iz-hajajo iz divjega dela debla pri tleh. V drevesnici oko-pajmo ob lepem vremenu ter odstranjujemo vse poganj-ke iz nežlahtnega dela. Zgodnje cepljenje nadzorujemo, da se vezi ne zajedajo vanje. Prerezane vezi naj osta-nejo na cepiču, ker pozneje odpadejo same. Vsa dela v drevesnici izvršujemo z največjo skrbnostjo in previd-nostjo. Nerodnej lahko povzroči pri teh opravilih ve-liko škodo.

Na polju in travnikih.

Dovršujemo sajenje krompirja. Sejemo koruzo in drugo jarino ter sadimo fižol, buče in solnčnice. Ozi-

mino plejemo, predno se prikaže klasje. Ko je vzrastle krompir in koruzo približno 1 dm visoko ter se je na-pravila prstena skorja, je napočil čas okopavanja. — Okopavanje ima namen, da uniči plevel in omogoči pri-stop zraka v zemljo. V suhi okopavamo tudi zategadelj, da varujemo zemljo pred prevelikim izsušenjem. Po zakonu o lasovitosti (kapilariteti) izhlapeva zemlja naj-več vlage tedaj, če so vse plasti zemlje enako goste in kompaktne. Če pa napravimo zgornjo plast rahlo, te-daj pretgamo kapilariteto in preprečimo izhlapevanje vlage iz spodnjih plasti. Rahla zgornja plast služi to-rej kot nekaka odeja za spodnjo plast, kjer se razpro-stirajo korenine. Zatorej velja pravilo, da je motika po-lovica dežja v sušnih letinah. Konec meseca maja začnemo s košnjo detelje in trave. Deteljo je sušiti ko-likor mogoče počasi, — najbolje na kozolcih in ostrvih, da ne odpade listje, ki daje najboljše krmo.

Na vrtu.

Sadimo fižol, kumare, melone, paradižnike, papri-ko, kolerabo in drugo zelenjavo. Sejemo salato v več presledkih, da imamo poleti v vsakem času dovolj užitne salate na razpolago.

V kleti.

Pretočimo mlada vina v drugič, predno nastopi po-letna vročina. V vročem poletnem času ni dobro preta-kati, ker izgubi vino preveč alkohola in dišečin in s tem na svoji kvaliteti. Praznih sodov ne postavljamo na solnce, da se ne zaredi cik in posoda ne pokvari.

V čebelnjaku.

Vsak čebelar mora voditi zapisnik, v katerega za-pisuje vse važne dogodke in spremembe posameznih panjev. Če imajo čebele potrebo za vodo, se jih napaja ob slabem vremenu v panju z gobo, ali pa se nalije vo-do v kak satnik. Sicer pa je potrebno napajališče v bli-zini čebelnjaka. Združujemo šibke družine, kajti čebe-lar se more nadejati ob lepi paši le tedaj obilnega dono-sa, če so družine krepke. Pri združevanju dveh panjev je treba uničiti slabšo matico in pustiti močnejšo. — Vrednost matice spoznamo po množini in pravilnosti zalege. Vzgojevanje matic je eno najvažnejših opravil v pomladi, ker je usoda vsake družine odvisna od do-bre matice.

V maju vse na vasi je veselo,
V radost tuga se povsod spreminja;
Cvetje višnjevo, rumeno, belo,
Na lepoto rajsko nas spominja.

Vekoslav Stampar, ekonom.

Stanje goric. Ze v zgodnji spomladi se loteva vsa-kega razumnega vinogradnika prva velika skrb: kako je prezimila gorica? Večkrat se pripeti, da uniči huda zima in pomanjkanje zemeljske vlage trsna očesa. Glavno in najmočnejše oko pezebe in zato iztira stransko oko, ki pa ni tako rodovitno. Rez v goricah se ravna po teh prei-kušnjah in če je pezeblo precej očes, pustimo na trsu več in daljše reznike. Trda in dolgotrajna letošnja zima je opravila bojazen, da je pezeba naradila precej škode, ki pa ni povprečno tako huda, kakor se je mislilo, ker je bilo precej zemeljske vlage. V splošnem se lahko reče, da so gorice srednje dobro prezimile. Prva pomladanska dela pa so radi slabega vremena zelo zaostala. Se v aprilu ni bila rez končana in sedaj v maju se še najdejo kopi. Tudi gorica je v rasti zaostala. Na Filipovo (1. maja) se mora baje po starih izkušnjah videti mladje od brega na breg, danes pa še je komaj »otep.« Lepo in toplo vreme bi sicer te nedostatke kmalu popravilo, kajti tudi leta 1917 je gorica v rasti zaostala, čeravno smo imeli potem še izborno vino. Topel in brezdežen maj v zvezi z lepim vremenom ob času cvetja bi popravil vse. Ako pa tega ne bo, bo vinska letina bolj slabo izpadla.

Vinske cene so ostale neizpremenjene. Letnik 1922 se prodaja po 16—20 K, letnik 1923 po 18—24 K, kako je pač vino. Sortirane vrste, ki kažejo 10—11% alkohola, tudi po 26—32 K, boljše vrste, tako: mali rizling, muškatni silvanec, silvanec, muškati, tudi po 40—48 kron. Vinske cene bodo odvisne od nadaljnjega razvoja goric in od pogodbe z Avstrijo.

LICENCOVANJE V SLOVENJGRASKEM SODNEM OKRAJU.

Kakor vsako leto, se je tudi letos dne 28. aprila vr-silo v slovenjgraškem sodnem okraju licencovanje bikov. Saj je licencovanje in odbira plemenjakov prvo, glavno in temeljno sredstvo za zboljšanje živinoreje. Dobri ple-menjaki — dober zarod in od dobrega zaroda tudi boljši in večji užitek ter večji dobiček.

V zadoščenju nam je, da se tega dejstva zavedajo tudi že naši kmetovalci vedno bolj in bolj. In prav poseb-no nas je vzradostilo, da letos tudi slovenjgraški okraj glede števila in kakovosti pri licencovanju razstavljenih plemenjakov prav nič ni zaostal za drugimi okraji ter da nas je tozadevno naravnost presenetil in prijetno izne-nadil. Presenetil nas je pred vsem radi tega, ker smo se lahko prepričali, da vojne posledice in zadnje skrajno slabe letine vendarle niso popolnoma uničile in skvarile naše že dobro zasnovane in nekaj čelo že sloveče go-vedoreje ter da prizadevanje in trud za povzdigo živino-reje toliko zaslužnih mož, kot višji živinovzdržnik Pirnat, g. Günther, Schöndorfer itd., vse eno ni bil zaman. Pr-votni uspehi vpeljanih boljših živali in boljše reje so vsled slabega oskrbovanja v zadnjih letih navidezno sicer izgi-nili, vendar je sedaj opaziti, da se zopet uveljavljajo bolj-še oblike in boljše kri. Nesebično in pošteno delo, ki so ga z ozirom na povzdigo tukajšnje govedoreje iz-vršili imenovani možje, svedočijo še dandanes v prenov-ljeni in poživljeni obliki naše plemenske živali.